Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

(106) 40

JOI, 2 OCTOMBRIE
ANUL III, 1969

Biblioteca municipală

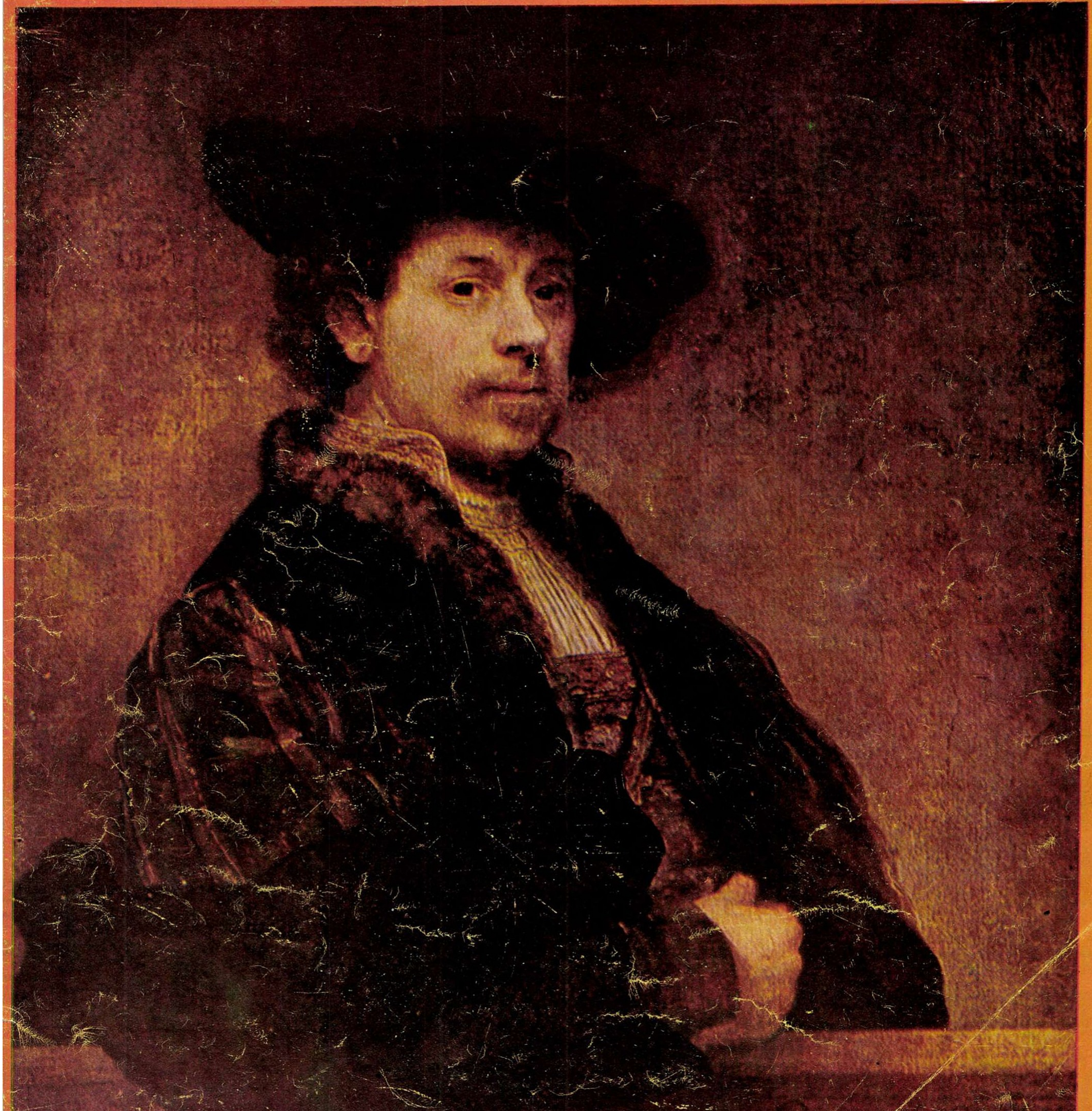

REMBRANDT: „AUTOPORTRET”

801

25 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR LEGAL AL „SCÎNTEII"

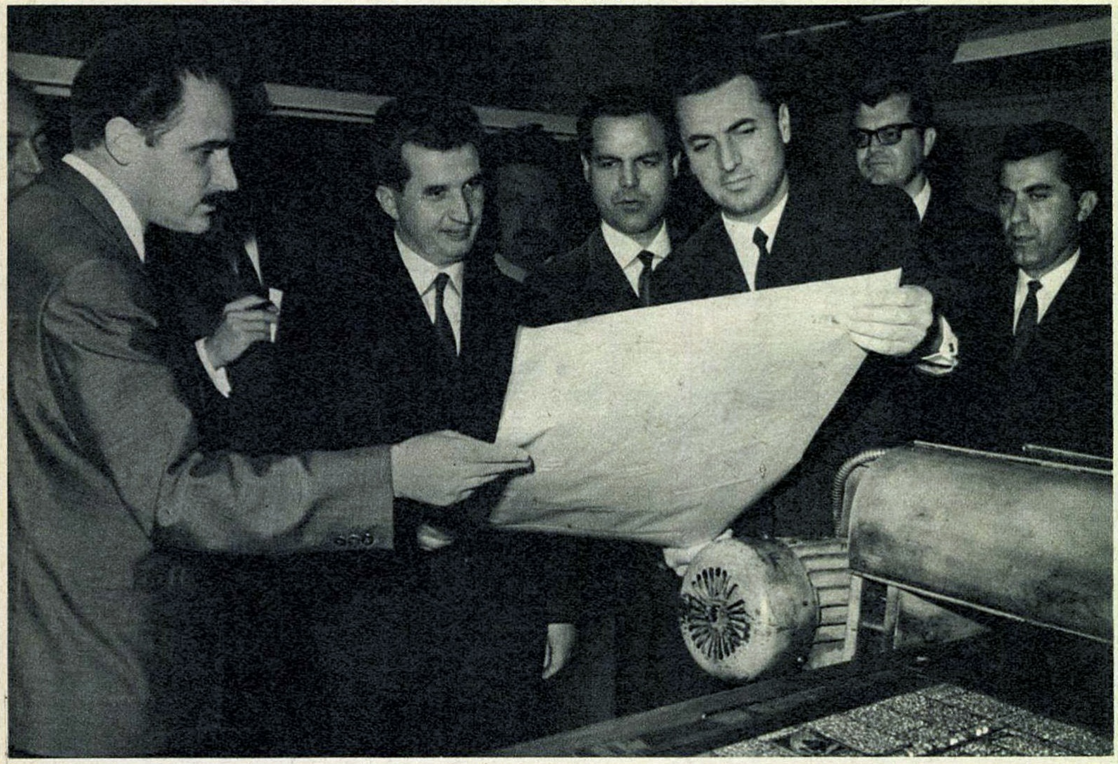

A intrat în obișnuință ca, în fiecare dimineață, în oricare parte a țării, părinții și frații voștri mai mari să-și înceapă ziua citind ziarul care, de ani și ani, aduce în rîndul maselor cuvîntul partidului, ziarul «Scînteia».

Nu de mult, în biografia acestui ziar de seamă s-a petrecut un eveniment deosebit. «Scînteia» a împlinit 25 de ani de la apariția sa legală — un sfert de veac de intensă activitate publicistică, pusă în slujba politicii partidului. Continuînd eroicele sale tradiții, încărcate de jertfa a nenumărați militanți care în anii grei ai ilegalității au tipărit-o și au difuzat-o cu prețul libertății și chiar al vieții lor, «Scînteia», ca purtător credincios al cuvîntului Partidului Comunist Român, se înscria pregnant încă de la primul ei număr legal în marea luptă pentru înnoirea țării, pentru făurirea unei Românii înfloritoare, socialiste.

«Scînteia» a militat și militează fără preget pentru înfăptuirea politicii partidului, politică ce întruchipează interesele fundamentale, cele mai înalte aspirații ale poporului român, cerințele de progres ale patriei, ideile nobile ale socialismului și comunismului, ale păcii și umanității.

Tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cuvîntarea rostită la adunarea festivă care a avut loc cu prilejul jubileului în sala de marmoră a «Casei Scînteii», a arătat printre altele că «prin înaltul său spirit partinic și principialitatea cu care a slujit și slujește interesele vitale ale poporului român, ale construcției socialiste în patria noastră, «Scînteia» a dobîndit un binemeritat prestigiu în rîndul maselor, și-a cucerit dragostea și prețuirea întregului nostru popor».

După ce a adresat colectivului redacțional al ziarului «Scînteia» și tuturor ziariștilor din țara noastră calde felicitări, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat care au luat parte la festivitate a făcut o vizită prin secțiile «Casei Scînteii» unde se tipărește ziarul «Scînteia» și alte publicații.

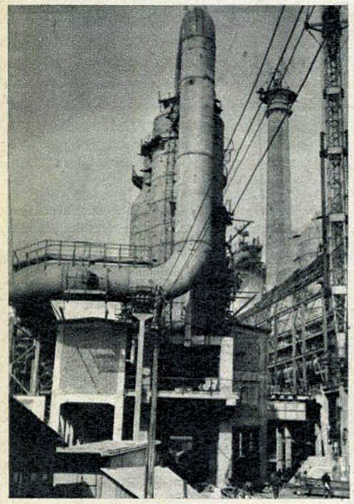

În curînd furnalul nr. 2, cu o capacitate de 1 700 m.c. va elabora prima sa șarjă de oțel. Știrea ne-a venit de la Combinatul Siderurgic din Galați.

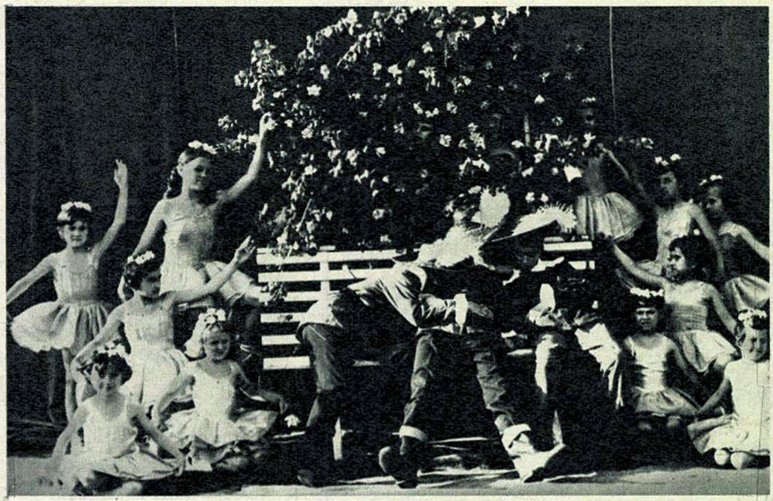

Casa pionierilor din orașul Sebeș-Alba a început un nou an de activitate. Bucuroși, pionierii au întîmpinat sărbătorește acest eveniment, prezentînd un spectacol extraordinar intitulat «Castelul fanteziei».

Fotografia vă prezintă o secvență din această originală serbare. Aici, la casa pionierilor, alături de activitățile cu caracter tehnic, muzica și dansul găsesc mulți adepți talentați.

●

O fotografie pe care o puteți găsi în albumul de vacanță al multor școli.

●

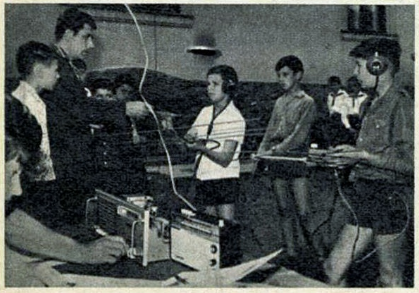

●

Și cercul de radio de la Casa pionierilor din Baia Mare și-a început activitatea. Un moment de activitate: se dă plecarea unui concurent, în depistarea «vulpilor», jocul mult îndrăgit de membrii acestui cerc.

●

Fotografii tridimensionale?! Unde? Cum?

Răspunsul îl puteți afla în «RACHETA CUTEZĂTORILOR» nr. 2, apărută recent, care cuprinde și alte articole-surpriză, precum și opt construcții originale!

TREBUIE ÎNCERCAT IMPOSIBILUL?

DA!
SPUN Cutezătorii

...Și imposibilul l-a încercat Mihai Pătrașcu, mecanicul automotorului personal nr. 2044. Conducînd trenul înspre gara Rîmnicu Vîlcea a observat jucîndu-se între șine un copil. Era o fetiță care părea să aibă aproape doi ani. Pe dată, mecanicul a înețeles primejdia. Dacă nu încearcă imposibilul, fetița va sfîrși printr-o moarte cumplită. Totul nu a durat decît o clipă. A tras maneta cu o rapiditate și forță extraordinară și trenul zguduindu-se tot se opri... Fetița a fost rănită dar a scăpat cu viață.

Atenția, stăpînirea de sine și siguranța cu care a acționat mecanicul au salvat o viață omenească.

Pentru cutezanța sa, «Cutezătorii» îi transmit toată prețuirea lor.

SPORTIV LA 3 ANI?

DA!
SPUN Cutezătorii

— Numele său este Claire Brown... și practică într-un stil perfect schiul pe apă și deocamdată nu se cunoaște în Europa un altul pe măsura și de vîrsta lui. Un amănunt: temerarul sportiv de-o șchioapă se antrenează cu perseverență și sub supravegherea tatălui său, renumit campion englez de schi pe apă.

UN ZID UMAN?

DA!
SPUN Cutezătorii

În ziua aceea la confluența uriașelor fluvii Missouri și Mississippi, apele umflate de ploi erau foarte furioase. La unul din cele trei diguri apăruse o spărtură. Tînărul american John J. Buehrle, în vîrstă de 19 ani, tocmai adusese alimente pentru oamenii care patrulau lîngă diguri. El observă fisura și înțelese primejdia. Repede dădu alarma. Spărtura se lărgea însă văzînd cu ochii. Neavînd nici o unealtă la îndemînă, curajosul tînăr se hotărî să astupe gura cu trupul său, pînă la sosirea ajutorului. El a oprit astfel revărsarea foarte primejdioasă a apelor pînă cînd au sosit oamenii care au efectuat reparațiile necesare.

ANCHETA NOASTRĂ DESPRE „TOCILARI”

Evident, întrebarea care denumește ancheta noastră e foarte laconică și foarte categorică. Răspunsurile deci ar urma să polarizeze opiniile în jurul lui «da» și lui «nu» — să exprime adeziunea, sau dezaprobarea față de tocilari. Numai că unii dintre cei 16 elevi de la *Școala generală nr. 21 din Ploiești*, interpelați în această chestiune, ne-au probat faptul că nu putem fi exclusiviști în atare investigație, pronunțîndu-ne definitiv «contra» sau «pro» întrucît «tocilarii» au și ei calitățile și defectele lor.

*

REPORTERUL: Ne aflăm chiar în primele zile de școală și considerăm că

(Continuare în pag. 4)

MICROGALERIE DE ARTĂ PLASTICĂ «CUTEZĂTORII» • MICROGALERIE DE ARTĂ PLASTICĂ «CUTEZĂTORII»

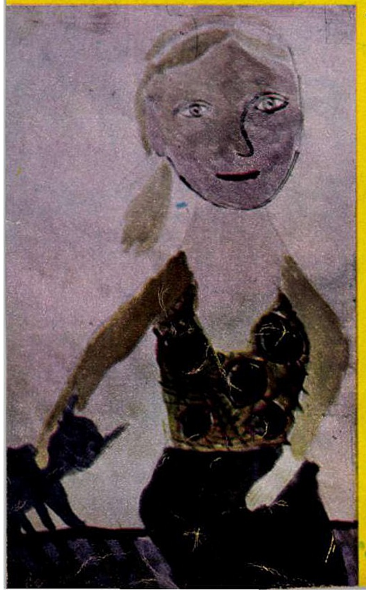

◀ TATIANA AVRAMESCU, cl. a VI-a, România

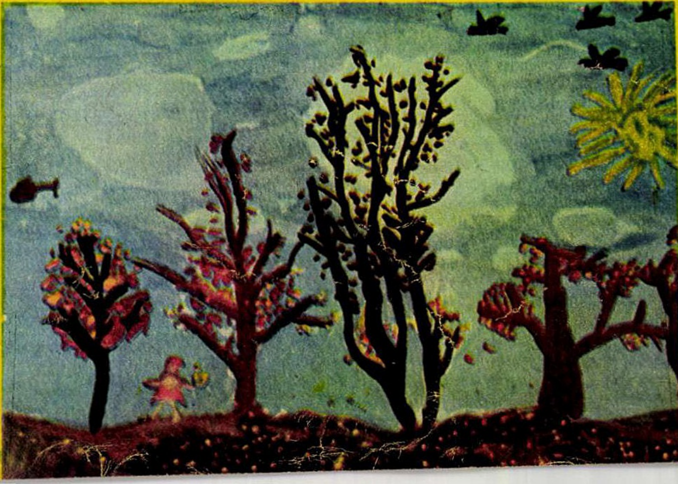

▼ ILIUȘA VASILIEV, 6 ani, Moscova

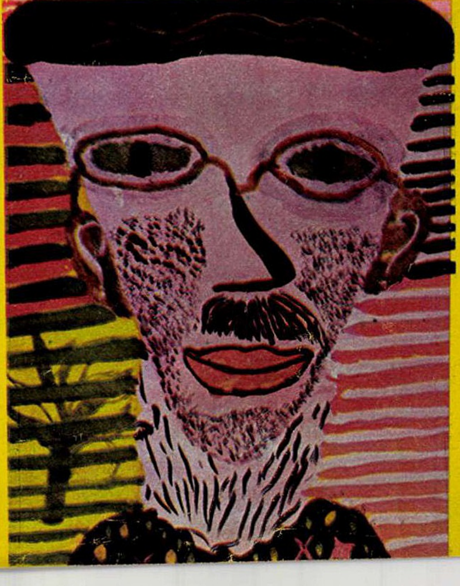

PIERRE LALAN, 10 ani, Franța ▶

(Urmare din pag. 3)

este cu mult mai oportună această discuție despre «toceală» și «tocilari», acum la începutul anului școlar. decît la sfîrșitul lui cînd... s-ar putea să fie prea tîrziu. Prin urmare «da» sau «nu» pentru tocilari?

FLORIN CIOCAN, CLASA A VI-a: Sînt convins că vor exista multe păreri contra tocilarilor. Pentru mine «a toci» e sinonim cu a învăța «papagalicește» fără a înțelege necesitatea cunoștințelor pe care le acumulezi, pentru că te gîndești numai la nota pe care o vei lua. *TOCILARII SÎNT VÎNĂTORI DE NOTE*, sînt cei care își încarcă memoria pentru a vîna notele. Deci *NU* pentru tocilari.

MARILENA ATUDORACHE, CLASA A IX-a: «A toci» nu înseamnă a învăța. Cei care tocesc recepționează cunoștințele în bloc, fără a selecta esențialul, urmărind doar să obțină note cît mai mari pentru a fi în fruntea clasei, nu pentru a reține un bagaj de cunoștințe necesare și mai tîrziu, în viitorii ani de școală și apoi în viață. După părerea mea sînt ELEVI CARE ÎNVAȚĂ FĂRĂ A «TOCI» ȘI ELEVI CARE «TOCESC» FĂRĂ A INVAȚA.

CARMEN LEONTE, CLASA A VII-a: A. Și eu mă asociez părerilor exprimate pînă acum și anume că «tocilarii» sînt o categorie de elevi foarte orgolioși care urmăresc un scop imediat: «nota». De aceea și memorează mecanic lecția, «cuvînt cu cuvînt» (cum spun unii chiar cu emfază) pentru ziua *respectivă*. Le recunosc «calitatea» de-a nu se înșela în pronosticuri privind ziua cînd vor fi ascultați și nota pe care o vor lua. Dar ascultați. LA O LECȚIE DE RECAPITULARE SE POATE DOVEDI CĂ AU MULTE LACUNE ÎN CUNOȘTINȚELE LOR și atunci decalajul de note este surprinzător de mare: de la 9 la 4.

VIOREL ROMAN

MARILENA ATUDORACHE

VIOREL ROMAN, CLASA A VIII-a: EU NU SÎNT ÎMPOTRIVA TOCILARILOR, BA CHIAR ÎI ADMIR.

REPORTERUL:?!

V.R. — Da, eu îi admir pe tocilari.

REPORTERUL: Bine, dar opinia ta deplasează discuția exact cu 180°!

V.R.: Eu nu sînt chiar atît de bun la învățătură. Sînt îndrăgostit mai mult de «cart», decît de carte. TOCILARII SÎNT NIȘTE ELEVI FOARTE SÎRGUINCIOȘI, unii dintre ei sînt elevi chiar foarte buni la învățătură. Poate că și eu aș putea fi dacă n-aș pierde prea mult timp prin oraș!

REPORTERUL: Spiritul tău autocritic trădează intenția de a deveni tocilar...

V.R.: Pentru mine constituie însă ipostaza de elev bun «în devenire».

ROXANA NISTOR, CLASA A VIII-a A: Tocilarii nu sînt niște elevi chiar așa de rău văzuți în clasa mea. AU O CALITATE: VOINȚA. Poate că unii asimilează mai greu dar învață mult, foarte mult, se străduiesc să atingă nivelul de cunoștințe al celorlalți elevi din clasă. O precizare: sînt elevi buni, inteligenți dar cărora le lipsește voința și nu pot ajunge la nivelul unui tocilar care totuși învață.

REPORTERUL: Cam cîte ore pe zi înveți tu? Există un obiect la care trebuie să înveți mai mult decît la celelalte?

R.N.: Învăț trei, patru ore pe zi. La fizică studiez mai mult, în vreme ce la științele naturale și chimie, obiectele mele preferate, învăț cu plăcere fără să depun efort chiar atît de mare.

REPORTERUL: Iar în momentul cînd la fizică trebuie să înveți mai mult, consideri că tocești?

R.N.; Nu, nu consider că tocesc. Învăț dar nu tocesc. Pur și simplu învăț.

REPORTERUL: Deci dacă vrei să aprofundezi mai mult un obiect nu înseamnă că tocești?

R.N.: Nu, nu înseamnă că tocesc. Tocilar nu se poate numi totuși un elev care învață mai mult la un obiect decît la celelalte. Poate că acest elev e îndrăgostit de acel obiect și de aceea reține foarte ușor lecțiile, uneori chiar cuvînt cu cuvînt.

REPORTERUL: Așadar nu există activitate intelectuală de învățare fără interes, fără o motivație adîncă în care

„DA" SAU „NU" PENTRU TOCILARI ?

MARIA SOFONEA ▶

◀ DANIELA GUȚAN

TUDOR CRUCEANU

intră aptitudinile, sentimentele, aprecierile, gusturile.

MARIA SOFONEA, CLASA A VII-a: Eu nu-i acuz pe tocilari!

REPORTERUL: Am aflat că ești una dintre cele mai bune eleve ale școlii și am vrea să știm dacă pe tine colegii te consideră o tocilară?

VÎNĂTORUL DE NOTE

M.S.: N-aș putea spune că sînt o tocilară, însă chiar colega mea de bancă se miră cum reușesc să obțin note bune în vreme ce ea, deși memorează lecțiile ca pe o poezie, obține aproape întotdeauna note mai mici. Nu pot să-i acuz pe tocilari, pentru că eu însămi am fost o tocilară în anii trecuți. Însă acum n-aș mai putea fi. Greșeala tocilarilor este că ei își însușesc cunoștințele mecanic, nu învață sistematic și organizat. SÎNT ȘI PENTRU ȘI CONTRA TOCILARILOR!

REPORTERUL: De ce, poți să ne explici?

M.S.: Sînt pentru cei care prin voință, prin muncă, reușesc să asimileze materia și contra tocilarilor care țintesc doar note mari.

REPORTERUL: Totuși te-ai gîndit să-ți ajuți colega?

M.S.: Învățînd împreună și, repet încă o dată, sistematic și organizat cred că voi reuși s-o ajut ca să înlăture definitiv această toceală, adică să nu mai înregistreze totul ca pe o bandă de magnetofon!

REPORTERUL; Daniela, tu ce crezi, vei reuși?

DANIELA GUȚAN, CLASA A VII-a: Da, și sînt convinsă că metoda mea de a-mi însuși cunoștințele a fost greșită. Recunosc că de foarte multe ori mi s-a întîmplat să nu înțeleg ceea ce mă străduiesc să memorez. Există tocilari... și tocilari. Unii care învață toată ziua dar care nu obțin note bune (ca și mine de altfel) și alții care de asemenea învață foarte mult și au o situație școlară foarte bună.

REPORTERUL: Sperăm totuși că în urma discuțiilor purtate vei reuși să elucidezi acest mister.

TUDOR CRUCEANU, CLASA A VIII-a: Dacă la săritura în înălțime dețin un record, dacă nu republican în orice caz... județean, la învățătură nu am reușit să obțin o asemenea performantă.

REPORTERUL: Totuși, pe ce loc ai reușit să te clasezi la învățătură în anul trecut?

T.C.: Al treilea. Printre părerile exprimate pînă acum am observat că s-a strecurat o greșeală. ELEVII CARE NU REUȘESC SĂ OBȚINĂ NOTE FOARTE BUNE LA ÎNVĂȚĂTURĂ ÎI CONSIDERĂ PE CEI CARE SE AFLĂ ÎN FRUNTEA CLASEI, TOCILARI! Și aceasta pentru că așa cum spun ei, noi, elevii buni, prea știm întotdeauna totul. Sînt unii care, deoarece rețin totul foarte ușor, uneori chiar de la prima citire, se mulțumesc cu atît. VORBESC ACUM PRIN PRISMA ELEVULUI DE CLASA A VIII-a: NE AȘTEAPTĂ UN EXAMEN CONCURS, UN EXAMEN FOARTE GREU DE ACEEA TREBUIE SĂ ÎNVĂȚĂM ȘI CHIAR SĂ TOCIM!

DAN GEORGESCU, CLASA A VIII-a: Inițial am crezut că nu am nimic de învățat de la tocilari, însă acum mi-am schimbat în oarecare măsură părerea. Trebuie să tocesc mult, zi de zi, pentru că pur și simplu nu mă mulțumește media 7,90, de anul trecut!

REPORTERUL: Se observă că ultimele opinii se pronunță în favoarea reabilitării tocilarilor, ba chiar tocilarii clasei sînt elevii cei mai buni. Tu ce părere ai, Pleșa, despre tocilari?

MARIUS PLEȘA, CLASA A VIII-a: Răspunsul meu: DA pentru tocilari. Și asta nu pentru că sînt cel mai bun elev din clasă. Consider însă că nu este suficientă numai asimilarea progresivă a cunoștințelor predate în orele de curs, dar și CAPACITATEA DE A STUDIA ACASĂ, DE A STA ORE IN ȘIR LA MASA DE LUCRU SAU ÎN BIBLIOTECĂ, în vreme ce alții sînt poate la cinematograf sau se plimbă prin oraș.

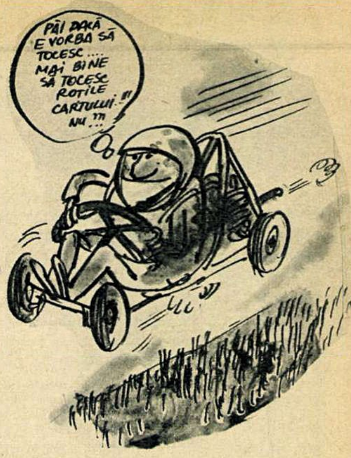
PĂI DACĂ E VORBA SĂ TOCESC..... MAI BINE SĂ TOCESC ROȚILE CARTULUI!!! NU ?!!...

REPORTERUL: Am aflat că Băluță Emilian e supranumit fizicianul clasei. Tocești mult la fizică?

EMILIAN BĂLUȚĂ, CLASA A VIII-a. De ce nu! Mă pasionează fizica si atribui foarte mult timp studiului fizicii, dar nu numai pentru a-mi însusi cunostintele din manual ci și pentru consultarea publicațiilor de știință și tehnică. Împreună cu un alt coleg voi realiza un tip de rachetă cu care urmăresc să particip la editia concursului MINI-TEHNICUS din anul acesta.

Interviuri consemnate
de ILEANA PIȚA

DISCUȚIA NOASTRĂ RĂMÎNE DESCHISĂ ȘI INVITĂM PE TOȚI CITITORII REVISTEI SĂ NE RĂSPUNDĂ PRIN SCRISORI LA ÎNTREBAREA ANCHETEI NOASTRE. AȘADAR: «DA» SAU «NU» PENTRU TOCILARI?

INTERLOCUTORII NOȘTRI... ▼

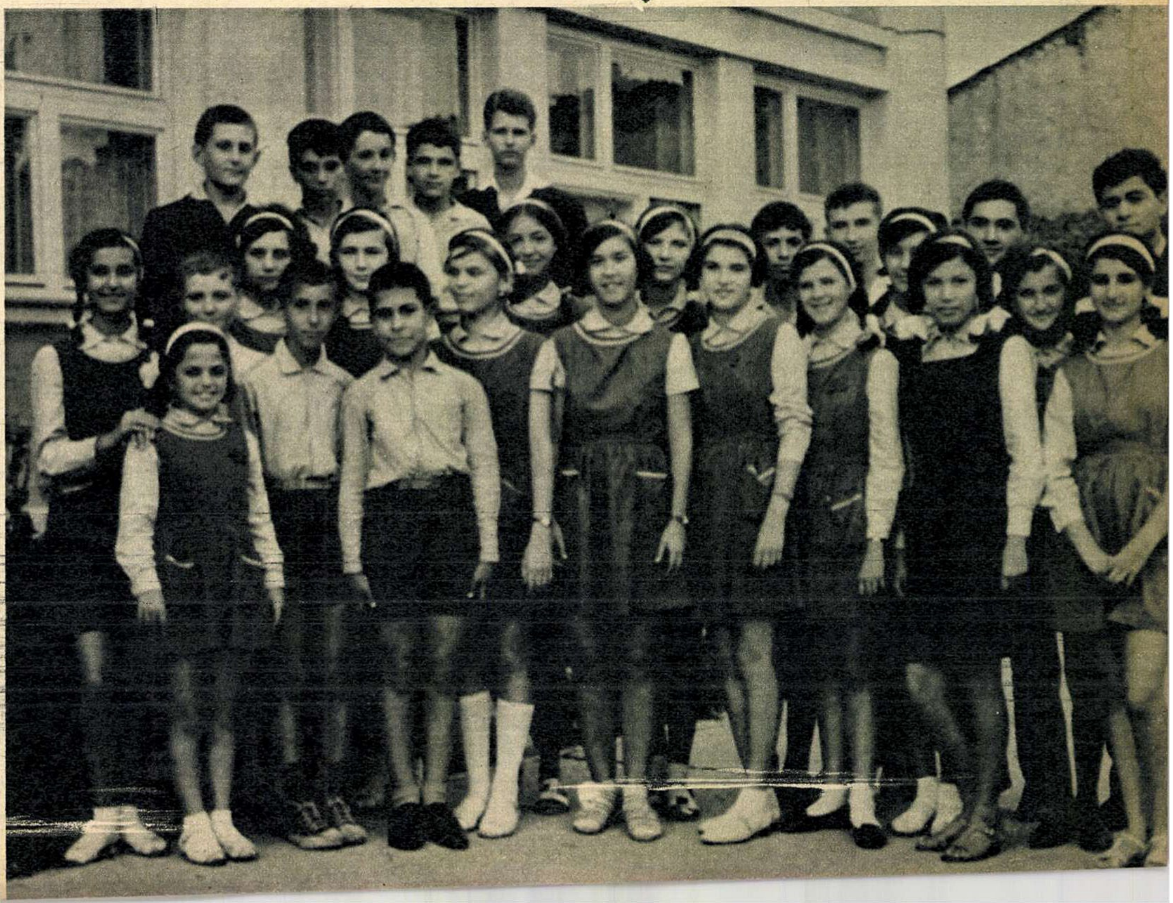

UN FRATE MAI MARE

● POVESTIRE DE NICOLAE DAMIAN

Fratele meu mai mare, fiindcă despre el vreau să vă spun cîte ceva, e unul dintre aceia la care întotdeauna te gîndești cu dragoste.

În urmă cu două zile era ziua lui de naștere, împlinea șaptesprezece ani, în casă era acel în continuu du-te-vino și care îmi place la nebunie fiindcă te face să crezi că se va întîmpla ceva formidabil, sau, mă rog, vei avea ceva de văzut, ceea ce, la drept vorbind, nu e întotdeauna așa. Da, uite că acum îmi plăcea zăpăceala aia în care mama nu mai găsea răzătoarea, Monica, soră-mea, mai spărgea cîte un ou sau cîte un pahar, iar eu nu mă puteam stăpîni să nu gust cîte puțin din toate soiurile de preparate ce abureau și răspîndeau în jur cele mai fantastice arome.

Tata nu era acasă, iar Paul nu ieșise încă din baie. Intrase acolo de așa multă vreme încît mi se făcuse dor de el. Mă apropiam din cînd în cînd de ușă și băteam.

— Ocupat, răspundea el cu o voce despre care aș putea să spun că se îngroșa de la o zi la alta, văzînd cu ochii. Nu știam cum să-mi omor timpul. Mai făceam cîțiva pași, mai ieșeam pe balcon, mai nu știu ce și tot în fața ușii de la baie mă opream pentru a bate din nou.

— Ocupat, răspundea dinăuntru Paul și eu mă îndepărtam bucuros gîndindu-mă ce freză grozavă o să-și aranjeze. Bănuiesc că numai freza și ar fi fost deajuns s-o facă pe colega lui, îmi scapă numele, aia mică, blondă și zglobie, să se uite toată seara după el. Puteam să pun pariu zece contra unul cu oricine s-ar fi încumetat la așa ceva, că dintre toți băieții care aveau să vină acolo el avea să fie cel mai formidabil.

După un timp însă mi-am zis că prea o lungea în baie, eram pe punctul de a-i spune că poate mai au și alții interes să pătrundă într-o asemenea încăpere, cînd tocmai tata intra pe ușă. Într-o plasă avea cîteva sticle învelite. M-am apropiat de el și cum tot nu aveam altceva mai bun de făcut, l-am ajutat să le scoată.

— Și acum ia pune-le tu în frigider, și pe cît se poate întregi, mi-a spus la sfîrșit tata.

Am luat sticlele și le-am desfăcut una cîte una: patru sticle de șampanie. Îmi făcu semn ducîndu-și un deget la buze, era clar că la mijloc nu putea fi vorba decît despre o surpriză și i-am făcut și eu semn, adică nu-ți face nici o grijă dacă aveai nevoie de un om de încredere numai eu puteam fi acela.

— Dar Paul, unde e? mă întrebă tata, după ce băgasem sticlele în frigider.

— În baie.

— Iar?!

— Ce iar?! De atunci n-a mai ieșit, de cînd ai plecat tu.

— I-auzi, făcu tata puțin nedumerit, apoi ceva mai mult, se apropie de baie și bătu în ușă doar o dată. Dinăuntru se auzi mai degrabă un mormăit, un răspuns dat numai cu o jumătate de gură. — Ocupat.

— Bine, bine, spuse tata, apropiindu-și obrazul de ușă, dar fă-ne și pe noi să înțelegem ce poate face un om vreme de două ore într-o baie.

Timpul pe care Paul îl petrecu în baie, și după aceea, fu enorm. Sandvișurile erau gata, de diverse mărimi și forme, ca să nu mai vorbim de culori: roșii — cu feli de gogoșari, verzi — cu castraveciori în oțet, galbene — cu muștar și altele. Erau splendid aranjate pe platouri și îmi venea cu atît mai greu cu cît, o dată ajunsă în stadiul acesta, opera culinară era declarată intangibilă. Prăjiturile erau și ele gata, la fel cornulețele, crema de zahăr ars, specialitatea mamei și laptele de pasăre. Mă dau în vînt după laptele de pasăre și cum așa ceva nu îi este mamei cu totul și cu totul străin, m-a chemat și m-a rugat să-mi dau cu părerea în ceea ce privește reușita acestui fel. Este de la sine înțeles că n-am avut o sarcină dintre cele mai ușoare. Cu alte cuvinte e îndeajuns de greu ca din numai vreo trei-patru linguri să-ți formezi o opinie. De la șapte-opt în sus parcă simți că s-ar putea să ai ceva de spus, în cele din urmă. Adevărul este că mie mi-au trebuit vreo zece. Tata se ocupa de pahare și de sticle, mama mai aranja cîte ceva, Monica trăia cumplitele momente în care o fată trebuie să hotărască ce rochie va îmbrăca, eu nu-mi găseam locul, iar Paul nici gînd să iasă din baie.

Regret enorm că nu am fost, după atîta așteptare, martorul ieșirii lui grandioase. Și asta din pricină că la ușă a sunat Bebe, colegul meu. E un tip foarte simpatic dar, ca orice om, are părțile lui proaste. Se supără imediat. Abia ne împăcaserăm de curînd, după o ceartă care ne-a făcut să nu mai comunicăm aproape două săptămîni. Și zau dacă am avut vreo vină. De aceea, cu toate că era ziua fratelui meu, nu l-am refuzat și vreo zece minute am stat de vorbă în fața liftului.

Îndeajuns de mult pentru ca, după cum am mai spus, să pierd ieșirea triumfală a lui Paul din baie. Adică presupun că a fost triumfală. Fiindcă în cameră fiecare arăta altfel și făcea altceva. Într-o liniște perfectă mama își frămînta mîinile, își mușca ușor buzele și se vedea limpede că era gata-gata să izbucnească în plîns. Dacă te uitai bine ai fi putut să-i vezi ochii înlăcrimați. Tata, dimpotrivă, zîmbea și în zîmbetul lui se amestecau bucuria, surprinderea și încă ceva pe care nu știu cum să-l numesc. Doar Monica, după cum îi este felul, voia să pară complet în afara situației ca și cînd nu ar fi privit-o nici cît unghia de la degetul mic.

Pentru mine, care intrasem brusc într-o asemenea atmosferă, lucrurile erau al naibii de neclare. Speram să găsec la Paul misterul dar fața lui era mai luminoasă ca oricînd, mai deschisă, mai zîmbitoare și mai altfel.

— Ei, ce s-a întîmplat pe aici, pot să aflu și eu? i-am întrebat.

Atîta a fost deajuns ca mama să izbucnească într-un plîns domol însă și bucuros totodată, tata să dea drumul unei adevărate cascade de rîs, iar soră-mea, într-un fel de semn de protest, să părăsească încăperea. Cînd m-am uitat din nou la Paul am înțeles totul. Mai bine spus mi-am dat seama de ce fața lui era mai luminoasă ca oricînd. Ii dispăruse puful închis la culoare de pe buza de sus, de pe barbă și de pe obraji. De ce să ne ascundem după deget și să nu spunem lucrurilor pe nume? Paul se răsese. Dar tot nu e corect, fiindcă de «ras» m-am ras și eu de cîteva ori în viața mea. Fratele meu se bărbierise pentru prima dată. Tata destupa o sticlă de șampanie, mama se oprise din plîns, Monica apăru, în fine, într-o rochie anume, iar eu îl priveam pe Paul, spunîndu-mi în sinea mea: «dom-le, e o chestie să ai un frate mai mare!»

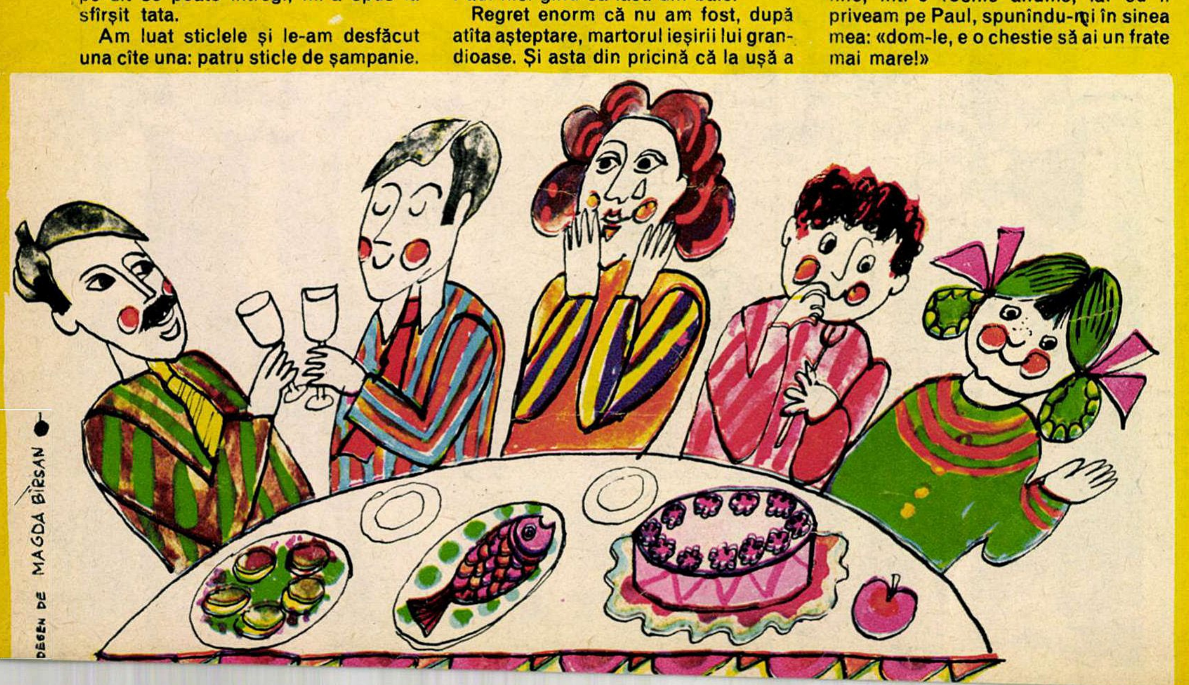

DESEN DE MAGDA BÎRSAN

O FILOZOFIE CA TOATE FILOZOFIILE

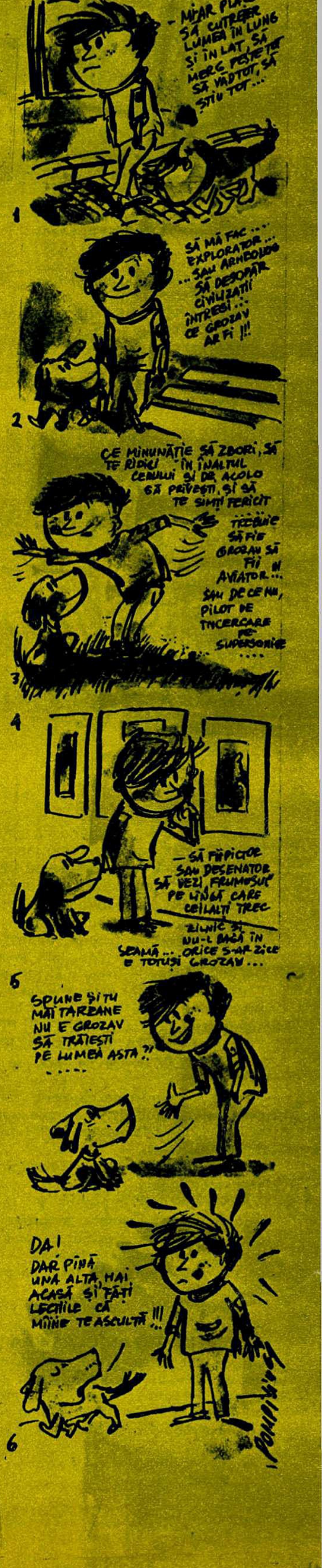
1
– MI-AR PLACE SĂ CUTREIER LUMEA ÎN LUNG ȘI ÎN LAT, SĂ MERG PESTE TOT SĂ VĂD TOT, SĂ ȘTIU TOT...
SĂ MĂ FAC... EXPLORATOR... ...SAU ARHEOLOG SĂ DESOPĂR CIVILIZAȚII ÎNTREGI... CE GROZAV AR FI !!!
2
CE MINUNĂȚIE SĂ ZBORI, SĂ TE RIDICI ÎN ÎNALTUL CERULUI ȘI DE ACOLO SĂ PRIVEȘTI, ȘI SĂ TE SIMȚI FERICIT
TREBUIE SĂ FIE GROZAV SĂ FII AVIATOR... SAU DE CE NU, PILOT DE ÎNCERCARE PE SUPERSONICE ....
3
4
– SĂ FII PICTOR SAU DESENATOR SĂ VEZI FRUMOSUL PE LÎNGĂ CARE CEILALȚI TREC ZILNIC ȘI NU-L BAGĂ ÎN SEAMĂ... ORICE S-AR ZICE E TOTUȘI GROZAV...
5
SPUNE ȘI TU MAI TARZANE NU E GROZAV SĂ TRĂIEȘTI PE LUMEA ASTA ?! ....
DA! DAR PÎNĂ UNA ALTA, HAI ACASĂ ȘI FĂ-ȚI LECȚIILE CĂ MÎINE TE ASCULTĂ !!!
6
POPESCU

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT

Scenariu: AL. BOGDAN
Ilustrații: P. MANU

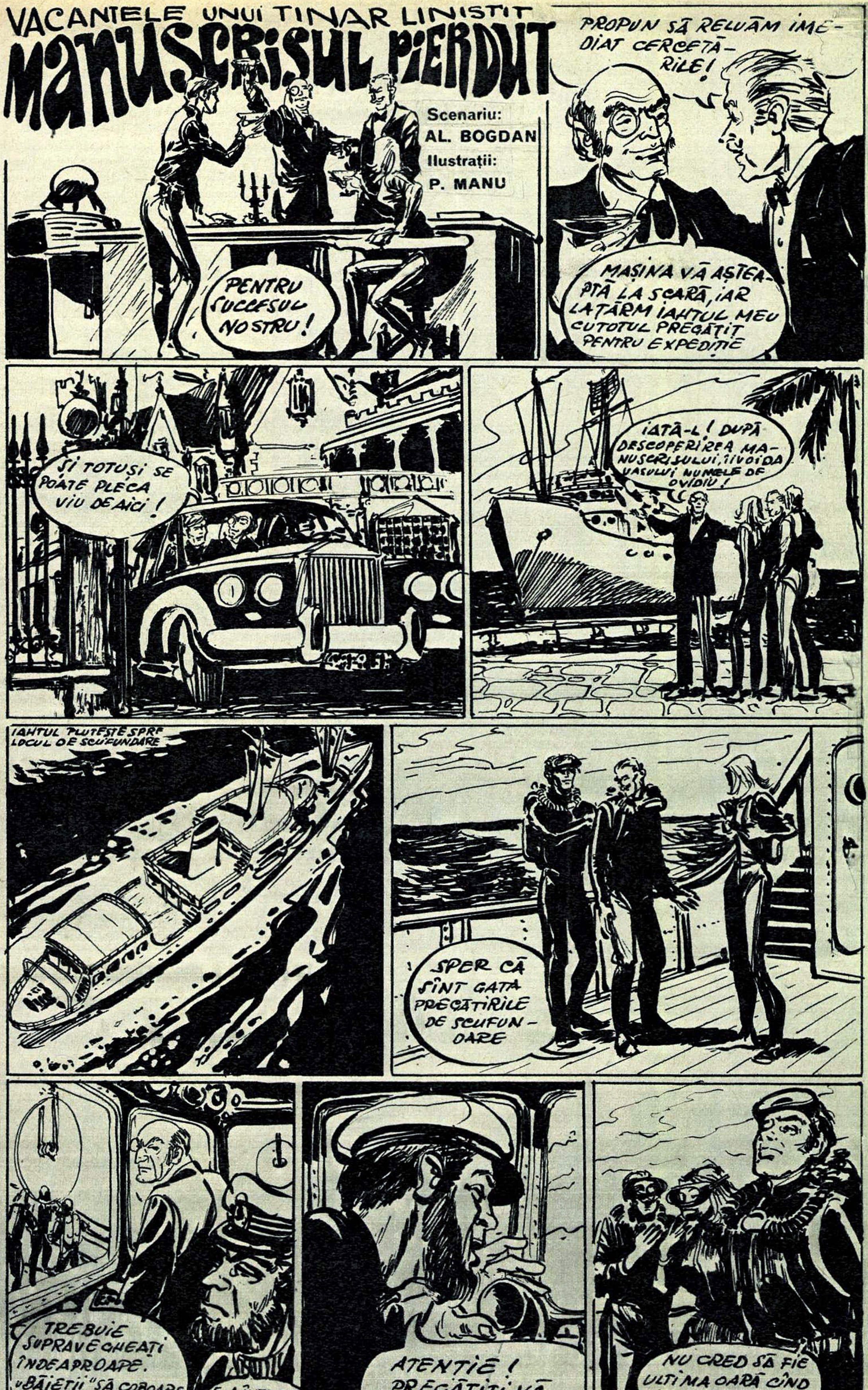
PENTRU SUCCESUL NOSTRU!
PROPUN SĂ RELUĂM IMEDIAT CERCETĂRILE!
MAȘINA VĂ AȘTEAPTĂ LA SCARĂ, IAR LA ȚĂRM IAHTUL MEU CU TOTUL PREGĂTIT PENTRU EXPEDIȚIE
ȘI TOTUȘI SE POATE PLECA VIU DE AICI!
IATĂ-L! DUPĂ DESCOPERIREA MANUSCRISULUI, ÎI VOI DA VASULUI NUMELE DE OVIDIU!
IAHTUL PLUTEȘTE SPRE LOCUL DE SCUFUNDARE
SPER CĂ SÎNT GATA PREGĂTIRILE DE SCUFUNDARE
TREBUIE SUPRAVEGHEAȚI ÎNDEAPROAPE. „BĂIEȚII" SĂ COBOARE IMEDIAT DUPĂ EI!
S-A ÎNȚELES ȘEFULE.
ATENȚIE! PREGĂTIȚI-VĂ DE SCUFUNDARE!
NU CRED SĂ FIE ULTIMA OARĂ CÎND MAI VĂD CERUL

(Va urma)

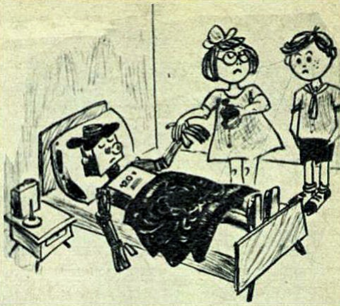

Cred că a stat în curent... de 220 volți...

A. POCH

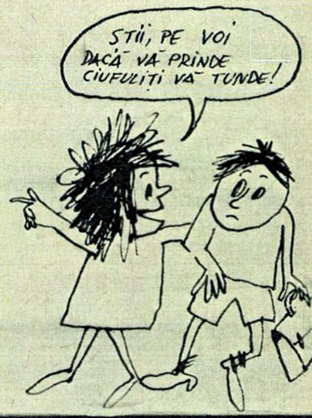
ȘTII, PE VOI DACĂ VĂ PRINDE CIUFULIȚI VĂ TUNDE!

IOSIF TEODORESCU

MIRCEA BÎTCĂ

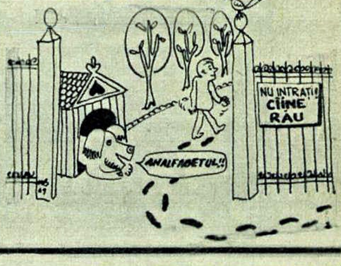
NU INTRAȚI! CÎINE RĂU
ANALFABETUL!!

POMPILIU DUMITRESCU

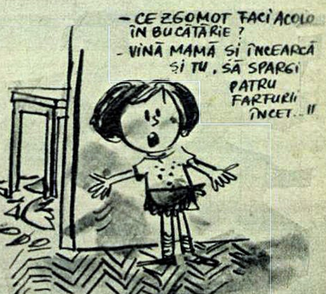
– CE ZGOMOT FACI ACOLO ÎN BUCĂTĂRIE?
– VINĂ MAMĂ ȘI ÎNCEARCĂ ȘI TU, SĂ SPARGI PATRU FARFURII ÎNCET...!!

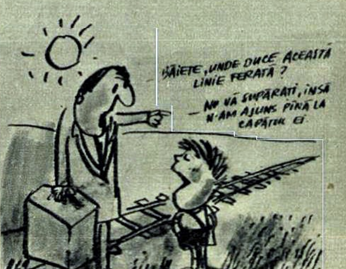
– BĂIETE, UNDE DUCE ACEASTĂ LINIE FERATĂ?
– NU VĂ SUPĂRAȚI, ÎNSĂ N-AM AJUNS PÎNĂ LA CAPĂTUL EI.

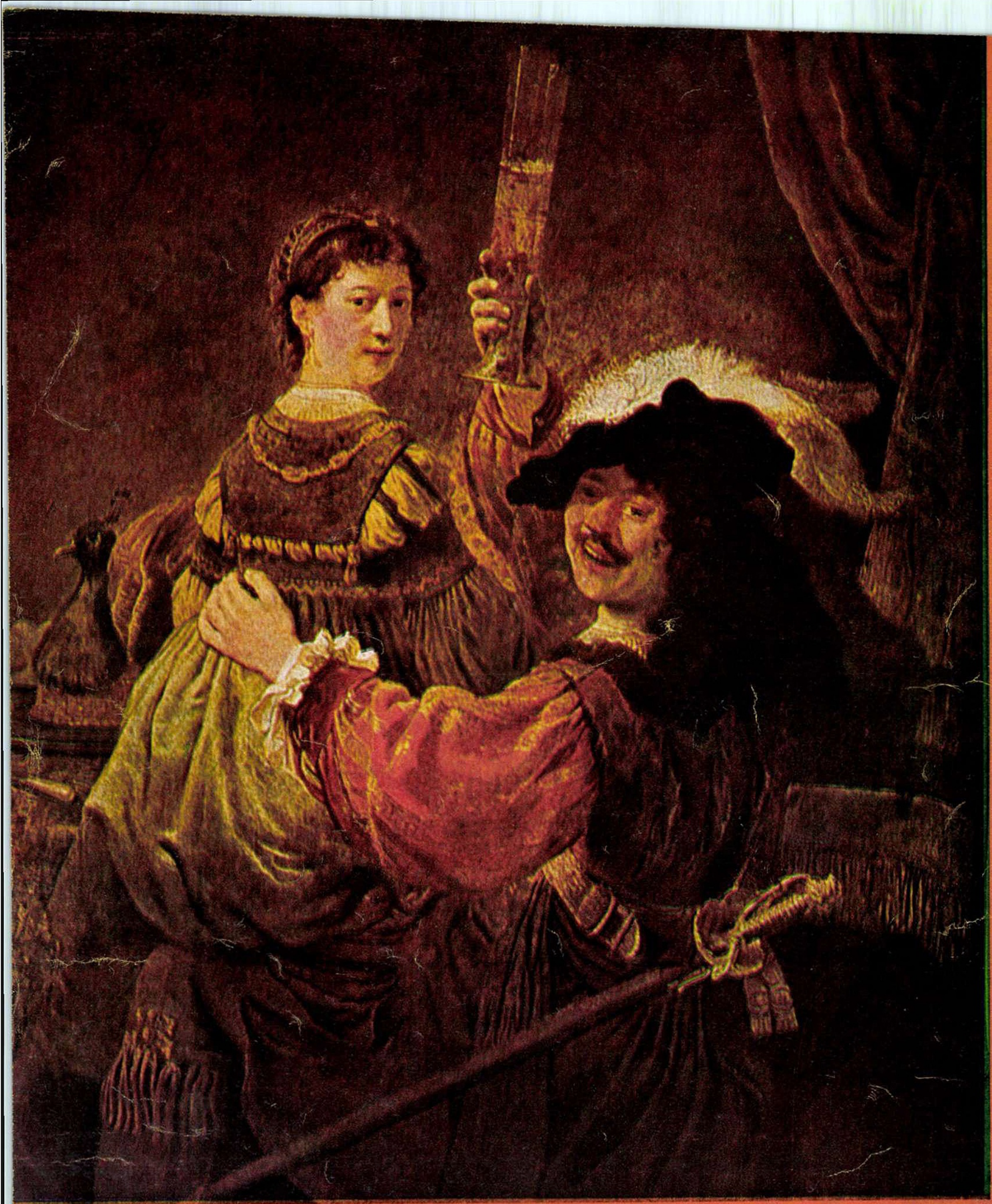

1

REMBRANDT

Primăvara, cu trei sute de ani în urmă, i s-a permis unui bătrîn să pătrundă într-un depozit unde se păstrau la Amsterdam lucrări de artă. Peste tablouri se așternuse praful. Cu mîneca hainei roasă de sărăcie, vizitatorul a șters tablourile mîngîindu-le și rostind ca pentru sine: «despre toate acestea se va vorbi cîndva...» Toamna, la 4 octombrie 1669, bătrînul a murit, aproape neștiut de nimeni. Era pictorul însuși: Rembrandt Harmenszoon van Rijn. Cel mai mare pictor al olandezilor, unul dintre cei mai mari pictori ai lumii și ai tuturor timpurilor, un mare geniu al omenirii. Despre care, de atunci încoace, s-a vorbit mereu. «Dintre toate gloriile tradiționale, acelea pe care nu a fost nevoie să le reînviem — spune cunoscutul scriitor francez André Malraux — gloria lui Rembrandt este cea mai invulnerabilă».

S-a născut în mijlocul verii anului 1606, al optulea copil al unui morar destul de înstărit și cu carte, din Leyda. Vă puteți închipui lumea de basm a copilăriei lui Rembrandt. Din pragul morii ridicată pe unul din meterezele orașului, cît vezi cu ochii se întindeau pășuni verzi, mărginite de canale cu ape limpezi și străjuite, din loc în loc, de sălcii uriașe și scorburoase. Spre cerul pe care adeseori goneau norii, se înălțau, ca un leit-motiv caracteristic, cu aripile într-o permanentă rotire, morile de vînt. Și lumea care venea la moară! Gospodari chibzuiți, care știau în același timp fel de fel de istorii cu pescari, cu pirați dar, mai ales, cu faptele de vitejie ale acestui popor

cucerit libertatea în luptă necurmată și prin îndărătnică rezistență opusă asupritorilor spanioli. Orașul însuși, Leyda, al doilea ca importanță, după Amsterdam, în Olanda sau în Provinciile Unite, cum i se spunea țării pe vremea aceea, avea un trecut glorios cu care cetățenii lui se mîndreau și care i-a adus răsplata înființării unei Academii, devenită apoi una dintre universitățile importante din Europa. La Academie se hotărăște morarul să-și înscrie pe cel mai mic dintre copii, ca să ajungă om învățat. Rembrandt se simte însă chemat spre altă meserie și, cum meseria de pictor se bucură de cinstire în rîndul burgheziei olandeze, prospere și întreprinzătoare, băiatului i se permite să răspundă propriei sale chemări. La paisprezece ani își începe studiile de pictură în atelierul unui artist din Leyda, cunoscut al familiei.

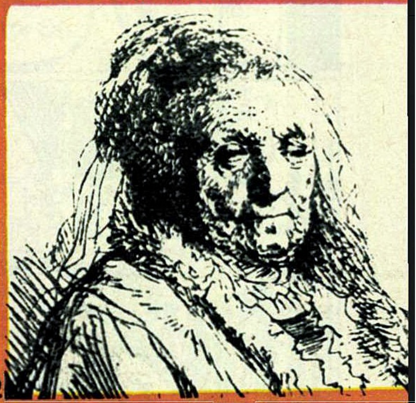

2

Învață desenul după regulile stabilite de arta Renașterii italiene — această epocă de mare avînt a culturii Europei moderne. Învață să «frece» culorile, adică să le prepare, să le amestece cu ulei, să pregătească placa de lemn ori pînza pe care pictează. Învață, în același timp gravura, în special gravura în acvaforte. După trei ani, dascălul însuși, văzîndu-se depășit de elevul său, îl îndeamnă să plece la Amsterdam, pe atunci capitala Olandei, oraș cu o viață deosebit de intensă. Aici, tînărul Rembrandt intră pentru scurtă vreme, pentru un semestru am spune noi astăzi, în atelierul pictorului Pieter Pietersz Lastman care folosea cu pricepere și într-un mod personal limbajul pictural al contrastului dintre lumină și întuneric denumit «clarobscur», al italianului Caravaggio. Cunoscînd și stăpînind meșteșugul, Rembrandt se întoarce la Leyda. Nu mai are ce să învețe decît de la natură, ascultîndu-l, parcă, pe marele Leonardo da Vinci care spunea cîndva așa: «Fii atent pe stradă, la căderea serii, la chipurile bărbaților și ale femeilor cînd vremea e urîtă, cîtă grație și blîndețe zărești pe aceste chipuri».

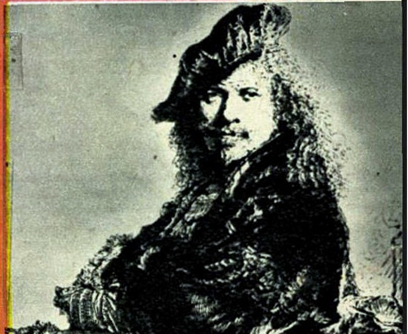

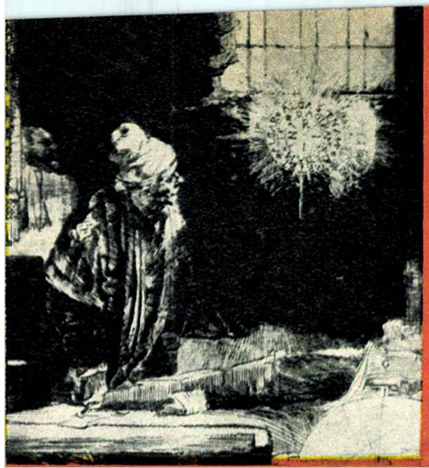

4

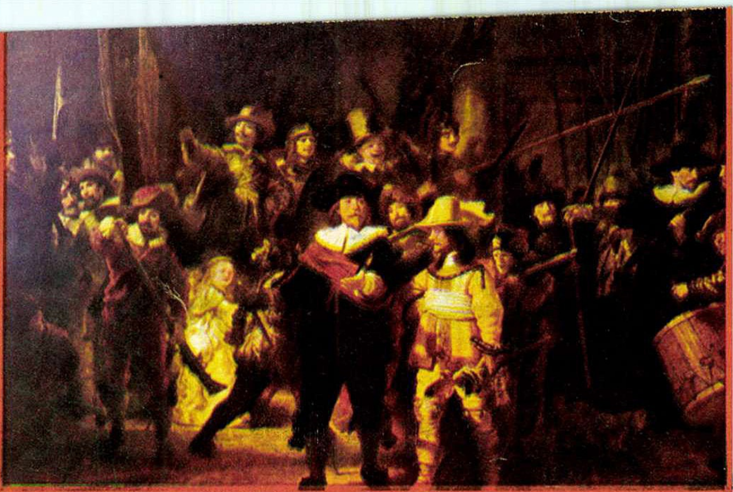

5

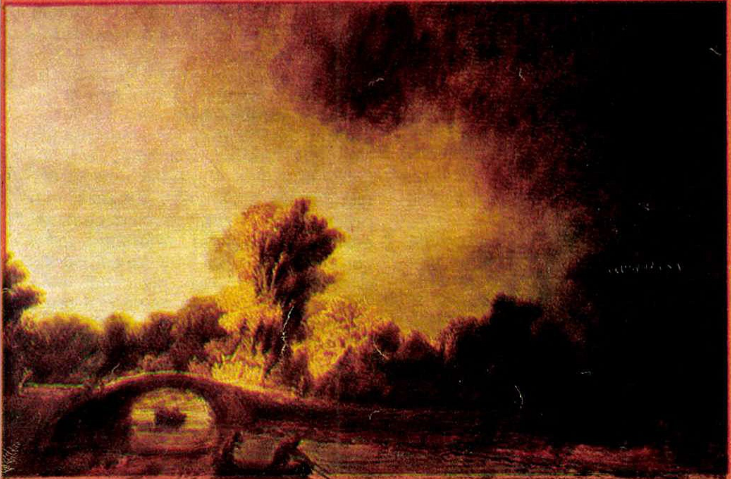

6

Rembrandt va reuşi să transforme tehnica artistică a clarobscurului într-o sinteză nouă, proprie. Partea întunecată, de obicei fundalul pe care pictează portretele şi scenele cu oameni, capătă o vibraţie puternică datorită faptului că umbrele nu mai sînt opace, convenţionale şi reci, ci transparente, sugerînd atmosfera şi spaţiul. Iar partea luminată primeşte lumina nu de undeva din afară, ci, prin intermediul culorilor, chiar dinlăuntrul obiectelor, al materiei. Este o lumină vie, atît de naturală, firească, cu toate că — şi în aceasta constă meritul tehnicii lui Rembrandt — această lumină e inventată în întregime de artist. Lucrînd, pictorul a inventat tot timpul vieţii,perfecţionîndu-şi lucrul său încetul cu încetul ca să creeze o lume bogată în sentimente şi gînduri exprimate în imagini artistice. Primele lucrări care îi aduc aprecierea amatorilor de artă, foarte numeroşi în rîndul burgheziei olandeze, le realizează în oraşul natal. Devenind un artist cunoscut, la vîrsta de 25 de ani se stabileşte definitiv la Amsterdam unde îşi va petrece întreaga viaţă. Aici va cunoaşte gloria şi suferinţa, bucuria şi tristeţea, bogăţia şi mizeria, niciodată însă înfrînt.

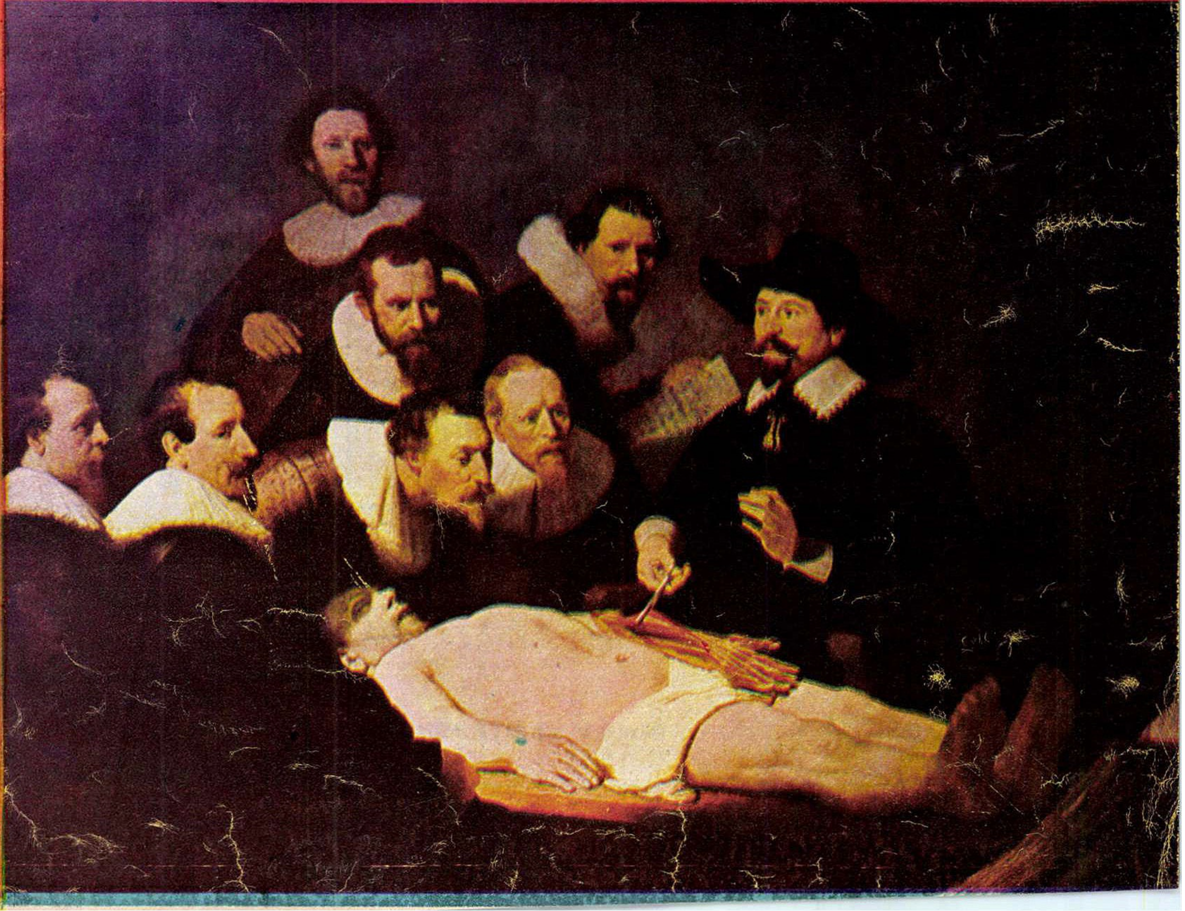

7

Deşi tînăr, primeşte la Amsterdam numeroase comenzi de portrete şi scene diverse, reflectînd aspecte din viaţa oamenilor, cum se obişnuia în pictura numită pictură de gen. Un vestit medic anatomist, dr. Tulp, îi comandă prima mare lucrare: «Lecţia de anatomie a profesorului Tulp». Este vorba de o scenă în care profesorul face o demonstraţie de disecţie pe un cadavru, în faţa unui grup de alţi medici. Subiectul, întîlnit în pictura olandeză a secolului al XVII-lea, reflectă, de fapt, interesul pentru marile descoperiri ale ştiinţei.

Mulţi tineri vin în atelierul pictorului să înveţe meseria şi arta. Rembrandt e căutat şi apreciat.

Se îndrăgosteşte de Saskia van Uylenburgh, o tînără dintr-o familie bogată. Se căsătoresc în 1634. Acum începe cea mai fericită epocă din viaţa lui Rembrandt. Lucrează mult, cîştigă mult, îşi acoperă soţia cu bijuterii, şi mătăsuri scumpe, îşi alcătuieşte o deosebită colecţie de artă cu piese rare. se instalează într-o casă impozantă. Pictează enorm de mult. Nu numai comenzi. Pictează portretul soţiei sale, îşi execută autoportrete, peisaje etc. etc. S-ar putea spune că această perioadă din arta lui Rembrandt exprimă cu avînt bucuria de a trăi.

I se nasc doi copii care mor curînd. Iar la un an după ce a dat viaţă celui de-al treilea, Titus, Saskia moare. Rembrandt înfruntă tragedia. Va continua să picteze încă portrete ale soţiei. Curînd după moartea Saskiei, în 1642, cunoaşte primul insucces artistic: tabloul «Rondul de noapte», una dintre capodoperele rembrandtiene, care însă provoacă nemulţumirea comanditorilor. Ei ar fi vrut să se vadă pictaţi importanţi, în haine scumpe, într-o atitudine solemnă şi convenţională. Firescul şi naturaleţea acestei picturi nu a fost însă pe placul lor.

Necazurile pictorului se vor ţine lanţ. Este dat în judecată de familia soţiei lui. Îl urmăresc creditorii. Se răresc comenzile.

Din ce în ce mai izolat de publicul care l-a aplaudat, nu mai are alături decît pe fiul său Titus şi pe Hendrickje Stoffels, o ţărancă cu un suflet curat şi nobil, care întîi l-a slujit şi i-a devenit apoi soţie nelegitimă. Duşmanii îl urmăresc pe artist. În 1657 casa pictorului şi bogata sa colecţie de artă sînt vîndute la licitaţie, pe preţ de nimic. Artistul nu capitulează. Pictează în continuare. Portrete, autoportrete, scene inspirate din viaţa de toată ziua, din istorie sau din biblie. Lucrărilor mai vechi — «Înălţarea crucii», «Coborîrea de pe cruce», «Sacrificiul lui Abraham», «Nunta lui Samson», li se adaugă noi capodopere ca «Sindicii postăvari», «Conjuraţia batavilor sub Claudiu Civilis», «Logodnica evreică», «Haman cerînd iertare Esterei», alte şi alte picturi.

În 1662 moare Hendrickje. Iar peste şase ani moare şi Titus. Rembrandt rămîne singur. În 1669 pictează ultimul autoportret: e bătrîn, gîrbovit, dar neînfrînt.

O existenţă tragică. A cunoscut cumplitele contradicţii ale societăţii în care a trăit. A luptat cu toate greutăţile posibile. A ştiut să le depăşească, să se depăşească pe sine. A creat o lume. Lumea din imaginile tablourilor sale care stau astăzi la loc de cinste în toate marile muzee ale lumii: de la Paris la Leningrad, de la Madrid la Dresda, de la Londra la New York, de la Florenţa la Viena.

Rembrandt este reprezentat la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România prin tablourile «Haman cerînd iertare Esterei», «Episod din lupta lui Saul cu David», precum şi printr-un însemnat număr de gravuri.

HORIA HORŞIA

OPERE DE REMBRANDT, REPRODUSE ÎN ACESTE PAGINI

1. Autoportret cu Saskia
2. Mama (gravură)
3. Autoportret cu braţul îndoit (gravură)
4. Faust (gravură)
5. Rondul de noapte
6. Peisaj cu pod de piatră
7. Lecţia de anatomie a doctorului Tulp

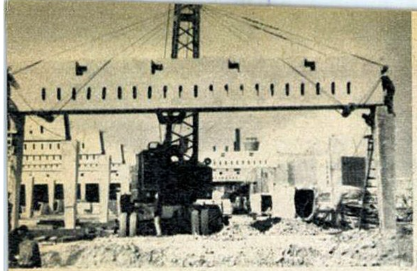

GÎNDIT ÎN ROMÂNIA

BREVET NR. 45 087

Care a fost începutul? Cum a încolțit primul element al proiectului? Cine a tras prima linie a schiței inițiale, care era încă departe de a prefigura limpede rezolvarea finală? Prin ce faze contradictorii a trecut, întoarsă pe toate fețele, ideea, înainte ca, învingînd obstacolele temporare, să capete chipul definitiv pe care i-l cunoaștem acum?

Ar fi nevoie de un detectiv la fel de versat ca Sherlock Holmes pentru a recompune biografia brevetului de invenție nr. 45 087, acordat unui colectiv condus de inginerul *Dan Mărăcine* de la Institutul de proiectări pentru industria ușoară.

Obiectul brevetului? O simplă grindă. Simplă... Desigur, grinda este un element esențial al oricărei construcții. Aceea pe care am descoperit-o la Expoziția realizărilor economiei naționale (foto 7) iese în asemenea măsură din comun, încît patentul ei este pe cale să fie achiziționat în Anglia, Belgia, Elveția și în alte țări.

Această grindă executată din panouri de beton precomprimat are neașteptata caracteristică de a fi... goală pe dinăuntru. Semn distinctiv de primă importanță acolo unde specificul muncii presupune crearea unui microclimat artificial. Grinda-canal reprezintă nu numai o solidă șiră a spinării pentru halele industriale, dar totodată este cea mai rentabilă instalație de aer condiționat, fapt care o face de neînlocuit în construcția țesătoriilor. Așa se și explică faptul că în mai puțin de un an, folosindu-se grinzile — canal, în România au și fost înălțați peste 200 000 m.p. de hale destinate întreprinderilor textile, iar proiectele pentru 1970 vor spori totalul la 350 000 m.p.

Simplitatea ideii, ingeniozitatea soluției reies cu limpezime dacă amintim că grinda-canal exclude podul tehnic necesar altminteri pentru montarea instalației de climatizare, că prefabricarea elementelor sale o fac ușor de produs și ieftină, că structura ei permite o iluminare avantajoasă a locurilor de muncă.

Primelor rezultate obținute la București, Iași, Galați, Sighișoara li se vor adăuga noile hale ale unor întreprinderi din Pitești, Constanța, Oltenița Negrești, Orșova, Cisnădie, Giurgiu, Odorhei, Sibiu. Montarea unei structuri pentru 1 000 m.p. durează mai puțin de cinci zile, pe cînd cea mai avantajoasă soluție anterioară ar fi cerut de trei ori mai mult. La cei 350 000 m.p. de construcții proiectați pînă în prezent, economia ce se realizează însumează 35 de milioane de lei și 1,5 tone de oțel.

Adăugați asigurarea de condiții optime pentru munca țesătorilor, crearea unui microclimat plăcut, eliminarea căldurii și a prafului și veți înțelege cu atît mai bine pentru ce ideea proiectanților români întrunește prețuirea unanimă.

H. LEREA

1—2. Grinda—canal pe șantier...
3—4 ...și în exercițiul funcțiunii.
5. Inginerul Dan Mărăcine, conducătorul colectivului care a creat obiectul brevetului 45 087.
6. Proiectantul Octavian Amza.
7—8. Un exponat de senzație la EREN'69.

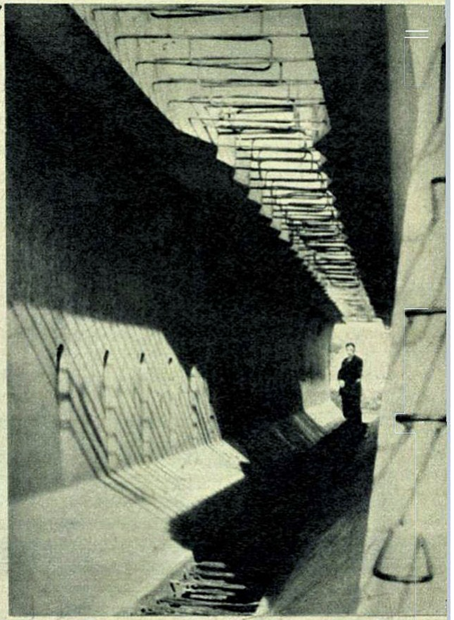

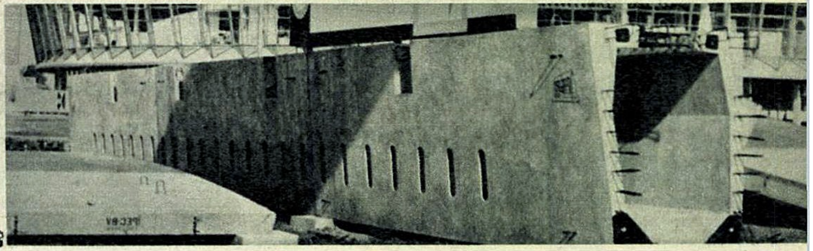

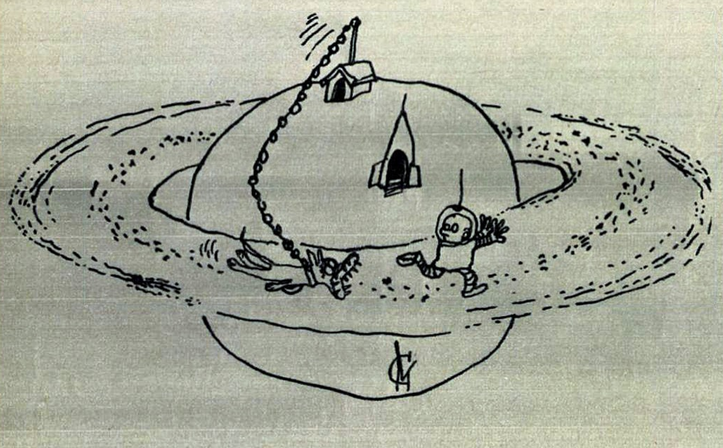

Desen: V. CRĂIȚĂ MÎNDRĂ

O CARTE PENTRU VOI

VÎRSTA DE AUR
A ANTICIPAȚIEI
ROMÂNEȘTI
EDITURA TINERETULUI

Istoria literaturii științifico-fantastice începe acum peste 130 de ani, povestirea de anticipație fiind inaugurată de americanul Edgar Allan Poë. Dar în România ce vîrstă are preocuparea pentru ficțiunea științifico-literară? Un răspuns așteptat îl oferă volumul «Vîrsta de aur a anticipației românești» oferit de Editura Tineretului. În paginile lui, scriitorul Ion Hobana prezintă cititorilor o bogată selecție de texte din sfera scrisului științifico-fantastic create în România de la 1875 încoace. Semnăturile aparțin unora dintre cei mai de vază autori din literatura noastră, precum Alexandru Macedonski, Ion Minulescu, Tudor Arghezi, Gib Mihăescu, Cezar Petrescu, Victor Eftimiu sau Mircea Eliade.

Călătoria de-a lungul continentelor și a mileniilor pe care o prilejuiește această carte va readuce în fața tînărului cititor universul atît de atrăgător al fanteziei științifice, evocat în pagini de neuitat prin truda de aproape un veac a unora dintre cele mai strălucite condeie românești.

O carte fără de care un anumit aspect al istoriei literaturii noastre vă va rămîne ascuns.

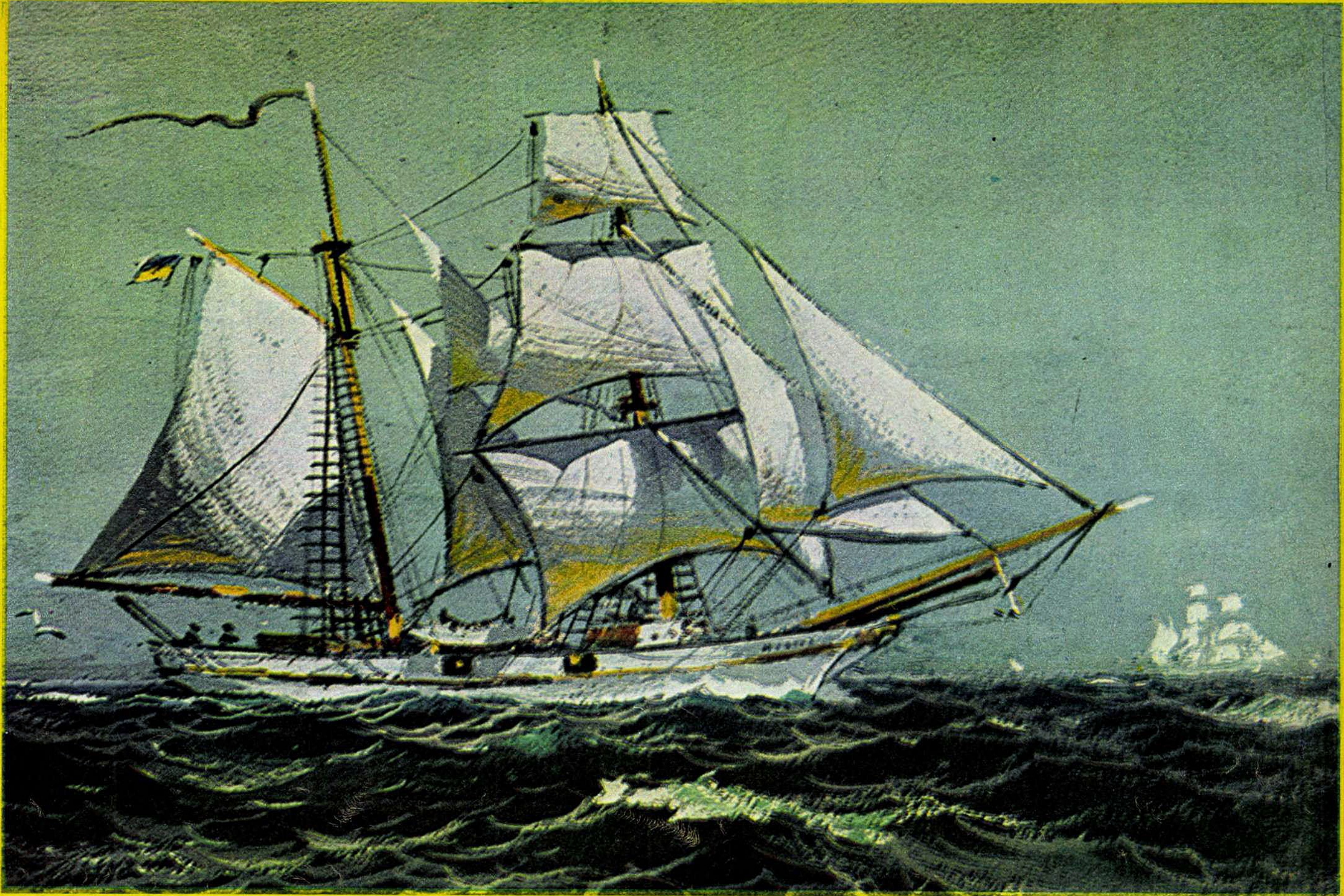

ZORILE NAVIGAȚIEI ROMÂNEȘTI MODERNE

Începuturile navigației moderne românești datează din anul 1834, cînd și-a început plutirea în apele internaționale corabia **MARIȚA**, și, mai recent, din 1862, cînd în rîndurile flotei noastre a apărut primul vapor — **PRINȚUL VOGORIDE**. Despre corabia **MARIȚA** cunoaștem date interesante din jurnalul său de bord, aflat astăzi la Arhivele statului. A fost construită la Giurgiu **«din lemn românesc și de către meșteri români»** și a fost **«aruncată la apă»** în toamna anului 1834. Proprietarul ei, hatmanul Alecsandru Vilara, a cerut voie domnitorului Alexandru Ghica **«s-o trimită în prima sa plutire pe mare, spre Constantinopol, încărcată cu grîu, pentru începerea comerțului cu această țară...»** Și astfel, corabia **MARIȚA** încărcată cu 300 chile mari de grîu (cam 150 000 kg) a plecat de la Sulina, spre Constantinopol, sub comanda căpitanului Ion Cristescu, la 7 decembrie 1834. **«Lipsind vîntul în timpul acela, nava s-a ostenit 18 zile spre a ajunge pînă la Bosfor».** La întoarcere același drum este făcut în 20 de zile, din cauza furtunilor. Jurnalul **MARIȚEI** menționează prezența pe bordul său, la înapoierea de la Constantinopol, a unor călători și a unor negustori. Este vorba de primii călători internaționali transportați de o navă românească.

PRIMUL VAPOR

Navigația cu aburi pe Dunăre a început în anul 1834, cînd a venit de la Viena vaporul **ARGOS.** În anii următori au apărut în porturile noastre alte vapoare: **PANONIA, FERDINAND,** cursele acestora ajungînd pînă la Constantinopol. Primul vapor românesc a fost remorcherul **PRINȚUL VOGORIDE,** pe care un negustor din București, pe nume Ciocan, îl cumpărase de la Viena, în anul 1862. Uriaș pe vremea aceea — o jucărie în zilele noastre — remorcherul **PRINȚUL VOGORIDE** avea următoarele dimensiuni: lungimea — 35 metri; lățimea — 4,75 metri: pescajul, adică adîncimea pînă la care se cufunda în apă — 0,95 metri. Negustorul Ciocan a folosit remorcherul, timp de doi ani, la transportul sării, pe Siret, de la depozitul cel mare din Vadul Roșca, la Galați. «**Era mare minune** — spun însemnările cronicarilor timpului — **să vezi vînjoasa mașină cu aburi trăgînd după ea cele patru șlepuri de lemn încărcate cu atîta sare cît ar fi trebuit s-o cuprindă mai multe sute de care».**

Reproducerile de față sînt făcute după două tablouri ale pictorului **Dimitrie Știubei**, fost comandor de marină, care le-a realizat după documentele vremii.

ION MUNTEANU

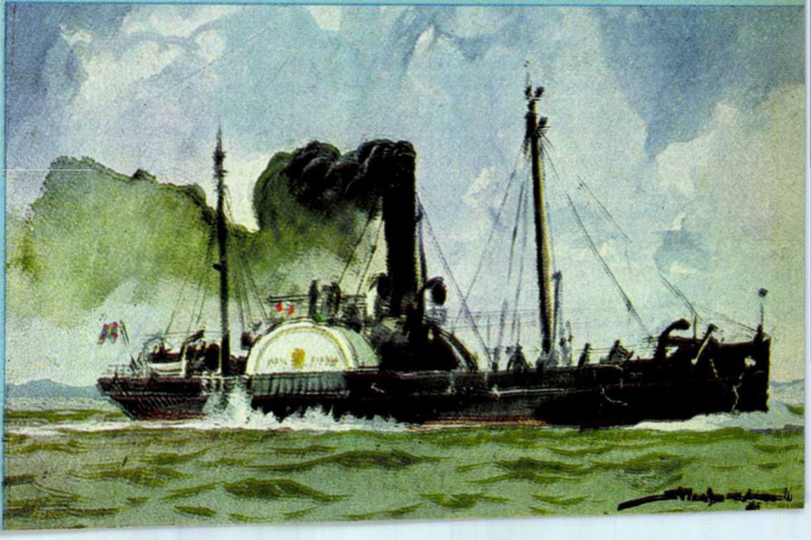

Întrebare: Un biciclist rulează pe șosea. La un moment dat, dorește să meargă mai repede. În fața lui gonește un camion. Biciclistul vrea să se agațe de el, dar nu știe cum să-și semnalizeze intenția! Voi ce ați face?

Răspuns:............................

....

....

CUPON DE PARTICIPARE 12

SALONUL AUTOMOBILISTIC Cutezătorii

Prezintă PROFESORUL PARBRIZ

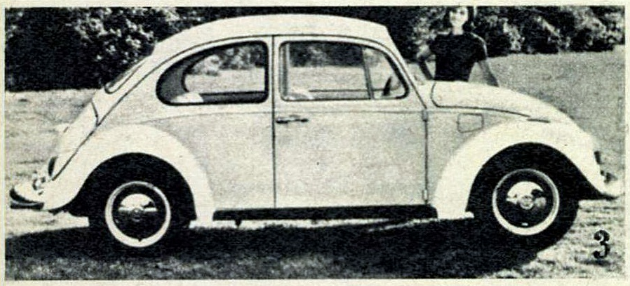

3

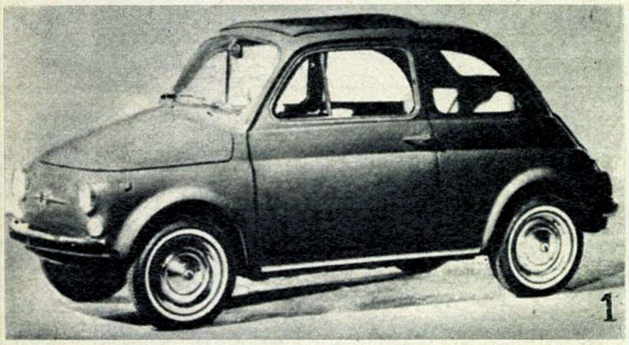

1

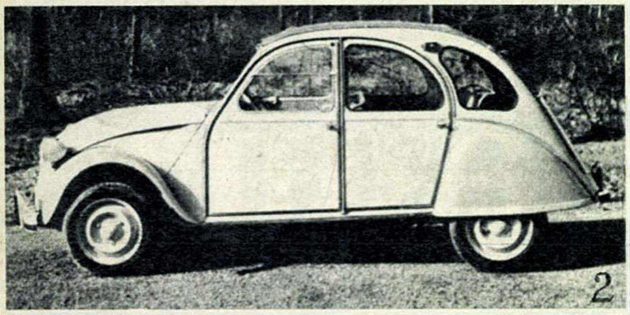

2

1

FIAT 500 (ITALIA). CAPACITATEA CILINDRICĂ: 499 CM³. ARE 18 CP (DIN) ȘI POATE ATINGE PESTE 95 KM PE ORĂ. FOARTE BINE! DOAR NU SÎNTEM CU TOȚII PILOȚI DE CURSE!

2

CV AZL CITROEN (FRANȚA) CA ȘI «COLEGUL» EI ITALIAN, ÎȘI DUCE CU VIOICIUNE STĂPÎNUL LA SERVICIU, LA PIAȚĂ, LA PLIMBARE. DIN CEI 425 CM³ AI CILINDRILOR, REUȘEȘTE «SĂ SCOATĂ» O PUTERE DE 18 CP (SAE) ȘI O VITEZA DE 95 KM PE ORĂ.

3

VOLKSWAGEN 1 200 (RFG). CU O CILINDREE MAI MARE (1 192 CM³) ȘI DECI CU VIRTUȚI SPORITE — 34 CP (DIN) ȘI 115 KM PE ORĂ — ACEST TURISM ARE TOTUȘI, DATORITĂ GABARITULUI REDUS, AVANTAJELE CELORLALTE «MINI».

După automobilele prezentate pînă acum, s-ar putea crede că o mașină nu e modernă decît dacă ne înspăimîntă cu numărul cailor putere și ne hipnotizează cu cristalul, plușul și nichelul caroseriei. Iată de ce astăzi am ținut să ne întîlnim cu «cavaleria ușoară» a autostrăzilor, cu mini-turismele, sau, cum le mai răsfață lumea. cu «broscuțele». Sînt mașinile acelea iettine, solide, nepretențioase, cu un gabarit redus care în ultimii ani au invadat străzile orașului, simțindu-se la locul lor în aglomerația rutieră, pe care marile vehicule o suportă din ce în ce mai greu.

CORESPONDENȚA SALONULUI

O veste bună: data închiderii concursului se prelungește cu 3 zile! Deci, nu 27 octombrie, ci 30 octombrie!

Stimați participanți, ne apropiem de «finiș», adică de numărul 43 al revistei, în care va apărea ultima întrebare. Aveți încă destul timp pentru a revedea felul în care v-ați formulat răspunsurile la probele de pînă acum, și mai ales la cele dotate cu premii speciale (probele nr. 1, 8 și 10). *Vă reamintesc că fiecare dintre voi are posibilitatea să cîștige fie atît CARTUL cît și TOATE premiile speciale, fie numai cartul, fie unul sau mai multe premii speciale.*

IMPORTANT pentru toți! Mulți dintre voi m-ați rugat să prelungesc data închiderii concursului *(Unii primesc revista cu întîrziere, alții sînt în căutarea unor numere pe care nu și le-au putut procura la timp, alții, în fine, vor să-și pună cît mai bine la punct răspunsurile. De aceea am hotărît să vă ofer sprijinul solicitat.)*

Așa dar, notați: *îmi puteți trimite la redacție cele 15 cupoane rezolvate (toate într-un singur plic) pînă la 30 octombrie 1969 (data poștei).*

CU MICROFONUL PRINTRE COPII

CE FACEM CU TIMPUL, FRAȚILOR?

de **MIHAI STOIAN**

Am ieșit din casă la ora 9 seara. Strada era plină de copii. În curțile blocurilor, de asemenea, larmă și voie bună. M-am apropiat de un băiețel de vreo 9—10 ani.

— În ce clasă ești?

— A patra.

— La cît începi mîine cursurile?

— La ora 7,30.

— Și la cît te culci?

— La 10 seara, de obicei.

— Te scoli la...

— 6 fix.

— Chiar dacă-ai fi antrenat cum sînt antrenați cosmonauții, ca să adormi instantaneu, și tot n-ai totaliza decît opt ore de somn. După-amiaza dormi?

— Cine are timp? Cu lecțiile...

— Ai un program de activitate?

— Orarul de școală.

— Nu, e vorba de împărțirea timpului tău pe-o zi întreagă. Adică: ora 7 scularea, spălarea, îmbrăcarea, mîncatul: ora 7,30—11,30 școală; 11,30—13 — joacă; 13—14 — masă; 14—15,30 — somn; 15,30—18 — lecții; 18—20 — joacă sau televizor; 20—20,30 — masa de seară; 20,30 — în pat.

— Așa ceva n-am, nu mi-a făcut nimeni.

— De ce era nevoie să facă altcineva programul *tău?* La zece ani poți să te descurci, într-asta, și singur.

Am mai stat de vorbă și cu alți elevi, mai mari sau mai mici: *niciunul* n-avea un program de activitate zilnică, ci toți se orientau doar după programul școlar. Dar, e limpede, programul școlar (în care socotesc și pregătirea temelor) nu ocupă timpul unei întregi zile.

— Ăsta-i timpul meu *liber!* mi-a replicat, scurt, unul din copii, mai mare, elev într-a VI-a. Fac ce vreau cu el.

— Mă rog, nimeni nu-ți cere să faci cine știe ce cu timpul tău, dar să-l chibzuiești, asta mi se pare simplu și binevenit, căci în felul acesta abia că-l economisești și, la sfîrșitul zilei, ți se pare c-a fost mai lung decît este cînd îl cheltuiești la întîmplare. Firește, nu-i vorba acum să «funcționezi» și și tu ca o gară, cu ore obsolut fixe: la ora 13 punct, ca un tren care pleacă de la peron, să te așezi pe scaun, la masă, la ora 14 punct să te ridici... Să ai însă un program în limitele căruia să te miști, asta ar fi o primă dovadă că-ți prețuiești timpul, fie și *liber*, cum îl numești tu, dar nu «liber» de grija de-a nu fi risipit.

M-am adresat, a doua zi, și unui medic, care-a ținut să adauge cîteva cuvinte la explicațiile mele:

— Un școlar din primele clase tre-

HARALAMB ZINCĂ

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

VIII

Roman foileton

STENOGRAMA NR. 1

O secretară m-a introdus în biroul lui Florin Racoviceanu. M-a întîmpinat un bărbat de statură potrivită, rotofei, cu o chelie respectabilă. După ce mi-a strîns prietenește mîna, m-a invitat să iau loc. N-am putut să-i dau ascultare: privirile mi-au fost atrase de micromodele de avioane rînduite, ca într-o neobișnuită expoziție, de jur-împrejurul biroului la care lucra Racoviceanu. Machetele a nenumărate tipuri de aparate de zbor — de la aeroplanul lui Vuia și pînă la «Caravelle» — confereau încăperii un farmec aparte. Gazda m-a lăsat un timp să-i admir în liniște colecția, apoi m-a întrebat:

— Vă pasionează aviația?

— Da. Dar mult mai mult mă pasionează aviatorii răspunsei mulțumit că mi se oferise prilejul să intru în temă. Aveți cumva, în această frumoasă colecție, și o machetă a avionului «Nardi»?

Florin Racoviceanu se uită surprins la mine. Sprîncenele sale negre și stufoase contrastau cu chelia sa albă și strălucitoare.

— Din păcate, «Nardi» ne lipsește din colecție... Vă rog luați loc...

De astă dată mă așezai. Racoviceanu se așeză și el la birou și mă întrebă dacă doresc un coniac sau o cafea.

— Un coniac, îmi mărturisii eu pasiunea.

— Îmi iertați indiscreția, se scuză Racoviceanu, de ce din toate tipurile de avioane ați întrebat tocmai de «Nardi»?

Îmi scosei pipa și, calm, mi-o îndesai cu tutun. Anume întîrziam să-i răspund. Știu, nu era prea

politicos, dar urmăream să-i ațîț curiozitatea. Bărbatul din fața mea nu părea să fie prea impresionat de tactica mea. Aștepta răbdător în timp ce-mi meșteream pipa.

— După cîte sînt informat, începui eu, l-ați cunoscut pe aviatorul Puiu Tudoran?

Florin Racoviceanu zvîcni scurt, de parcă s-ar fi speriat, trăgîndu-se pentru o clipă spre spătarul scaunului. Ochii i se făcura rotunzi și scrutători; în adîncul lor se ivi un licăr de bănuială. Fruntea bombată și pleșuvă se îmbrobodi. Murmură stins, ca la o tristă aducere aminte:

— Puiu Tudoran!?!... Desigur... l-am cunoscut.

— Ați fost, dacă nu mă înșel, camarazi de escadrilă?

— Da, am fost, răspunse suspinînd. De unde știți? Ca și cînd s-ar fi regăsit, Racoviceanu mă întrebă cu o voce mai plină și parcă mai energică. Ați rostit numele lui Puiu Tudoran. Cu ce scop?

Privirile noastre se întîlniră. Am pretenția că mă pricep la oameni, că izbutesc să le descifrez firea, caracterul. Florin Racoviceanu era un bărbat trecut de cincizeci de ani. Văzuse multe de-a lungul existenței sale de aviator. Se voia un bărbat călit și energic, dar în realitate era de o mare sensibilitate. Îl trădau ochii, un tremur ușor al buzelor.

— Mă interesează unele date în legătură cu acest pilot de vînătoare care... Tăcui. Anume îmi întrerupsesem fraza și, spre marea mea satisfacție, Florin Racoviceanu căzu în micuța mea capcană. Continuă ideea pe care eu nu o rostisem pînă la capăt.

— ...care, pe front, în 1945, a fost dat dispărut fără urmă!

— Da!

— De ce vă interesează, vreți să scrieți o carte?

— Poate.

— Nu vă întreb de unde ați aflat că i-am fost camarad și prieten... Vă stau însă la dispoziție...

Mi-am scos carnetul, pixul și m-am pregătit să stenografiez discuția noastră. A, să nu vă mire că mi-am însușit stenografia. Am învățat-o în puținul meu timp liber și mi-e de mare folos. Ca de pildă, în cazul de față. Am realizat o stenogramă, din care, bineînțeles, am extras spre a fi publicate numai acele părți care interesează cazul nostru. Iată-le:

H.Z.: Vă mai amintiți cînd l-ați văzut ultima oară pe Puiu Tudoran?

F.R.: Cum să nu... În dimineața zilei de 24 august.

H.Z.: În dimineața sau în zorii zilei? Să nu vă mire întrebarea, dar pentru investigațiile mele este important să cunosc acest amănunt.

F.R.: În zorii zilei.

H.Z.: Trecuse o noapte agitată?

F.R.: Agitată e puțin spus. O noapte care ne-a

adus marea veste a răsturnării guvernului fascist și a ieșirii României din războiul antisovietic.)*

H.Z.: Plecarea lui Tudoran la București fusese fixată din ajun sau chiar în zorii acelei zile?

F.R.: Din ajun. O dată pe lună pleca unul din noi la București să ne ridice solda. Era pentru noi un soi de permisie de o zi sau două. Ne repezeam în Capitală... Mai la un spectacol, mai la un local. În luna aceea îi venise lui Puiu Tudoran rîndul să plece. Comandantul escadrilei îi ceru să-și pregătească avionul

H. Z.: Cu ce tip de avion a zburat?

F.R.: Cu un «Nardi», un avion italian de școală, cu două locuri, greu de manevrat, dar Tudoran îl stăpînea cu ușurință și siguranță. N-a plecat singur în această cursă matinală, ci cu fratele comandantului de escadrilă, un profesor din Ploiești. Sosise omul pentru cîteva zile pe litoral, la Mamaia, să se bronzeze și l-au surprins evenimentele în gazdă la fratele său. Comandantul a fost cel care a stăruit pe lîngă Tudoran să-i ia fratele pînă la București.

H.Z.: Era, desigur, un act de indisciplină atît din partea comandantului, cît și din partea lui Tudoran.

F.R.: Era și nu era. Nu zburau pe un avion de luptă, ci pe unul de școală.

H.Z.: Aș vrea pe cît va fi posibil să stabilim ora decolării «Nardi»-ului de pe aerodromul Mamaia.

F.R. Să fi fost ora cinci, cinci și jumătate... În orice caz nu mai devreme de cinci, dar nici mai tîrziu de șase.

H.Z.: În cît timp era parcursă distanța Mamaia-București?

F.R.: «Nardi» dezvolta o viteză medie de zbor de 250 de km. pe oră. În linie dreaptă, Mamaia se găsește la o distanță de 300 km de Capitală. Dacă acceptăm că Tudoran a zburat cu 250 km, el trebuie să fi făcut pînă la destinație un ceas și treizeci de minute.

H.Z.: Deci, dacă a decolat la 5,30 s-ar fi cuvenit să aterizeze la destinație în jurul orei 7.

F.R.: Exact.

H.Z.: Pe ce aerodrom a aterizat?

F.R.: De obicei, ofițerul trimis să ridice solda ateriza la Pipera.

H.Z.: Așadar, este de presupus că Puiu Tudoran a aterizat la Pipera în jurul orei 7 dimineața.

F.R.: Da. Însă el n-a aterizat la Pipera.

(Va urma)

**) (Vezi scrisoarea lui Racoviceanu către văduva lui Puiu Tudoran publicată în capitolul «O scrisoare — un indiciu» din nr. 33)*

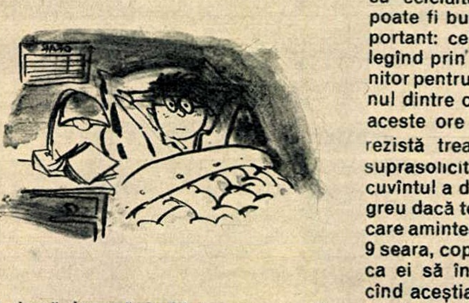

buie să doarmă, în 24 de ore, pe puțin 10 ore. Altminteri, randamentul său școlar e scăzut. Iar un elev care începe să învețe prost, abia că intră într-o «criză de timp», fiindcă este nevoit să învețe mai mult, și la lecțiile din urmă, prost însușite. Rostul programului este tocmai acesta: ca învățătura, joaca, odihna să nu tragă, niciuna, prea mult în balanță, în comparație cu celelalte. Numai astfel rezultatul poate fi bun. Și încă un amănunt important: cel mai sănătos somn, înțelegînd prin asta un somn adînc, odihnitor pentru sistemul nervos, este somnul dintre orele 9 și 12 noaptea. Dacă aceste ore sînt depășite, organismul rezistă treaz, însă este supus unei suprasolicitări care, neapărat, își spune cuvîntul a doua zi. Și somnul vine mai greu dacă te culci tîrziu, după orele de care aminteam. Așadar, la ora 8,30 sau 9 seara, copiii în pat! N-are niciun rost ca ei să încerce să-și imite părinții, cînd aceștia se culcă la ore tîrzii, sau să rămînă (la «egalitate» cu ei) la televizor, pînă se închide emisiunea. Dacă vor, realmente, să crească niște oameni mari, sănătoși și, de ce nu, deștepți, bine pregătiți, este nevoie să nu uite, acum, că sînt încă niște copii. Nu-i nici o rușine într-asta. Dimpotrivă.

Apariția pe lume a acestor patru frați a fost întîmpinată cu multă bucurie. S-a înmulțit astfel familia celor 40 de cîini siberieni Husky, existenți în Europa. Fiind o raritate, nașterea lor la Grădina Zoologică din Berna, a fost socotită o adevărată sărbătoare.

Nu ne rămîne decît să le dorim acestor mult iubiți patrupezi să crească mari și sănătoși.

9 ”Marele drum al ÎNCAȘILOR”

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: Tubac și Manco pregătesc oamenii pentru a veni la Cajamarca, în sprijinul tatălui lor. Inquil și-a pus capăt zilelor aruncîndu-se pe fereastră. Tampu îl ucide pe Pedro de Alcancel

Scenariu: **DARIE NOVĂCEANU** Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

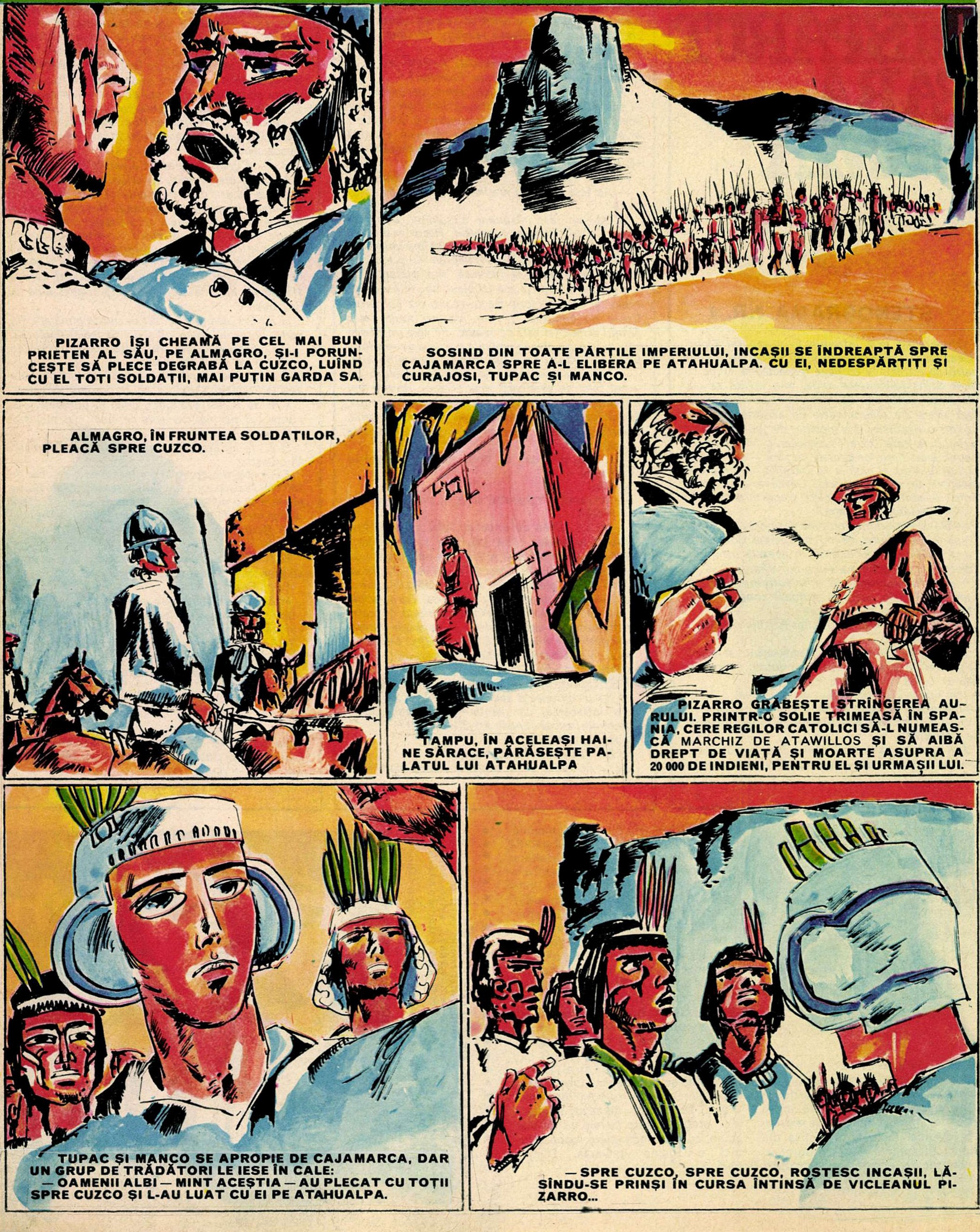
PIZARRO ÎȘI CHEAMĂ PE CEL MAI BUN PRIETEN AL SĂU, PE ALMAGRO, ȘI-I PORUNCEȘTE SĂ PLECE DEGRABĂ LA CUZCO, LUÎND CU EL TOȚI SOLDAȚII, MAI PUȚIN GARDA SA.
SOSIND DIN TOATE PĂRȚILE IMPERIULUI, INCAȘII SE ÎNDREAPTĂ SPRE CAJAMARCA SPRE A-L ELIBERA PE ATAHUALPA. CU EI, NEDESPĂRȚIȚI ȘI CURAJOȘI, TUPAC ȘI MANCO.
ALMAGRO, ÎN FRUNTEA SOLDAȚILOR, PLEACĂ SPRE CUZCO.
TAMPU, ÎN ACELEAȘI HAINE SĂRACE, PĂRĂSEȘTE PALATUL LUI ATAHUALPA
PIZARRO GRĂBEȘTE STRÎNGEREA AURULUI. PRINTR-O SOLIE TRIMEASĂ ÎN SPANIA, CERE REGILOR CATOLICI SĂ-L NUMEASCĂ MARCHIZ DE ATAWILLOS ȘI SĂ AIBĂ DREPT DE VIAȚĂ ȘI MOARTE ASUPRA A 20 000 DE INDIENI, PENTRU EL ȘI URMAȘII LUI.
TUPAC ȘI MANCO SE APROPIE DE CAJAMARCA, DAR UN GRUP DE TRĂDĂTORI LE IESE ÎN CALE:
— OAMENII ALBI — MINT ACEȘTIA — AU PLECAT CU TOȚII SPRE CUZCO ȘI L-AU LUAT CU EI PE ATAHUALPA.
— SPRE CUZCO, SPRE CUZCO, ROSTESC INCAȘII, LĂSÎNDU-SE PRINȘI ÎN CURSA ÎNTINSĂ DE VICLEANUL PIZARRO...

(VA URMA)

PERFORMANȚE SPORTIVE ÎN EXPEDIȚIILE Cutezătorii

Vi i-am prezentat pînă acum pe participanții la «Expedițiile Cutezătorii» în diverse ipostaze: de geologi, botaniști, arheologi, etnografi, bucătari... Dar am vorbit mai puțin tocmai de-o calitate esențială, fără de care chiar dacă ar fi fost doctori în amintitele domenii, n-ar fi realizat, totuși, mare lucru. Pentru că, înainte de-a fi geologi, arheologi, botaniști și... etc., ei trebuie să fie (ca oricare expediționari de altfel!), niște sportivi compleți. Și-au fost. De-a lungul itinerariilor (aflate, după cum bine știți, la peste 500 m. altitudine), ei au realizat, zi de zi, veritabile performanțe sportive.

«COCONII» CONTRA... SOLDATULUI DE LA MARATHON

E o nedreptate pe care ne vom strădui s-o atenuăm măcar în parte. Soldatul de la Marathon a intrat în legendă pentru că a parcurs, în fugă și fără întrerupere, aproximativ 42 de kilometri. În schimb cei 7 «coconi» (2 fete și 5 băieți, membrii echipajului cu același nume din Tirsolf-Satu-Mare), cu toate că au străbătut, dus și întors, drumurile din Gura-Humorului spre mînăstirile Humorul și Voroneț, adică în total vreo 50 de kilometri, n-au apărut nici la televizor măcar. E adevărat, ei au acoperit distanța aceasta într-o zi întreagă (cu sacularea la 5 și culcarea la 22), dar nu că n-ar fi putut mai repede, ci pentru că au cercetat amănunțit cele două monumente de artă, au cules pe parcurs plante și roci, au scos fotografii, au servit și cele trei mese obligatorii. Și-apoi trebuie să se mai țină seama și de alte fapte: că pe cînd legendarul soldat a avut cel puțin 18, dacă nu chiar 20 de ani, «coconii» n-au dispus decît de 13 și 14 ani;că după cum se știe din istorie și geografie, drumul parcurs de el era bătătorit și destul de lin, în schimb expediționarii n-au făcut decît să urce și să coboare tot timpul pe cărări înguste de munte;că el (soldatul) a căzut mort la capătul drumului, pe cînd cei șapte expediționari au notat seara în jurnal: «...Nu sîntem prea obosiți, am mai putea străbate încă o dată distanța asta înainte de-a ne culca...»

Stați, nu vă grăbiți să pronunțați rezultatul în această... dispută. Că mai avem să spunem ceva în favoarea «coconilor». Tot ei au avut ideea, dar mai ales curajul și ambiția, să ajungă de la Gura Humorului la Sucevița (circa 80 de kolometri) nu pe drumurile cunoscute, ci de-a dreptul, peste munți și văi, trecînd prin păduri bătrîne, fără cărări, orientîndu-se numai după hartă și busolă și descoperind pe parcurs (fără să întrebe pe nimeni), chilia lui Daniil Sihastrul și mînăstirile Arbore și Marginea. Și-au reușit, adăugînd performanței de maraton încă una, la orientare turistică.

NOAPTE, LUNĂ PLINĂ ȘI NIȘTE «PESCĂRUȘI» PE CRESTELE BUCEGILOR

Ia spuneți-ne (dar cu toată sinceritatea), v-ați gîndit (nu-ndrăznim să vă întrebăm dacă ați încercat) vreodată să urcați, în toiul nopții, pantele Bucegilor (sau altor munți la fel de înalți)? Cu siguranță că nu. Pentru că nici autorilor acestei performanțe (membrii echipajului «Pescăruș 1» din Constanța) nu le-a trecut prin minte așa ceva pînă-n seara aceea de iulie.

În seara aceea (28 iulie) ei se aflau undeva, într-o poieniță din Bucegi, la circa 1700 metri altitudine. Instalaseră tabăra, pregătindu-se să-și petreacă noaptea în corturi, ca de obicei, cînd «meteorologul» echipajului, dînd timpul probabil pentru a doua zi, a anunțat «cer senin, soare strălucitor». Era o noutate, și-o bucurie totodată, după cele cîteva zile de ploaie și ceață. «Ce păcat! — a zis unul. Dacă am fi ajuns în seara asta la«Babele,»am fi văzut mîine de-acolo răsăritul soarelui. Se zice că-i o priveliște superbă...».

A fost semnalul unei discuții aprinse. Apoi hotărîrea comandantului: «Dacă e senin și lună plină, ne deplasăm la noapte!». Și-a fost. Și senin, și lună plină. Spre miezul nopții, mica tabără era în fierbere. La orele 0,5, cu tot bagajul împachetat, «pescărușii» au pornit la drum.

«...Am atacat cu îndrăzneală piciorul muntelui — scrie «cronicarul» în jurnalul echipajului — cumpăna dintre Valea Cocorei și Valea Șugărilor acoperită de jnepenișuri compacte prin care abia ne puteam croi drum, stîncăriile abrupte de la cota 1980 și pajiștile de sub creasta Babelor. La orele 2 am ajuns și-am început instalarea corturilor, iar peste cîteva ore admiram cu toții răsăritul soarelui, de la înălțimea de 2236 m.»

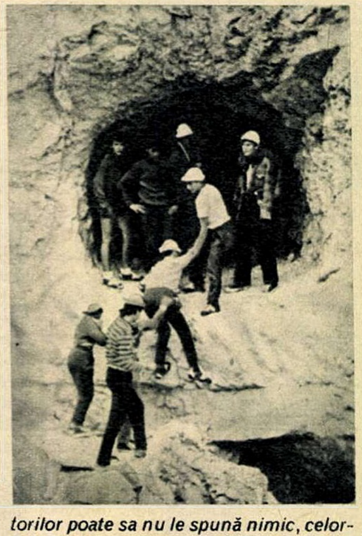

ALPINIȘTII ÎNDRĂZNEȚI

Și-un nepriceput știe atîta lucru: anume că pe vreme de furtună alpiniștii stau cuminți, în corturi, la poalele munților pe care ei vor să-i escaladeze, așteptînd cu răbdare ca timpul să se-mbuneze. Noi însă avem de-a face, de data aceasta, cu niște alpiniști cu totul deosebiți. În primul rînd că sînt vîlceni. Apoi că nici unul n-avea (atunci, în vară) mai mult de 14 ani împliniți. Și, în sfîrșit — fapt esențial —, că au ținut cu tot dinadinsul să-și adauge epitetul îndrăzneți. (Asta, pare-se, i-a obligat în primul rînd). Astfel că, deși ploua și bătea un vînt puternic, cei 10 alpiniști» (3 fete și 7 băieți de la Școala generală nr. 1 din Rîmnicu Vîlcea) au avut curajul, totuși, să escaladeze, timp de cîteva zile, Parîngul cu amețitoarele lui înălțimi.

Și-a fost o adevărată... odisee. Nu chiar în 24 de cînturi, totuși destul de interesantă pentru a o consemna aici. Deci: ploaie, ceață, zăpadă și viscol. (Rețineți: viscol, nu vînt!). Și totuși, peste 150 de kilometrii parcurși pe jos, în cîteva zile, pe un traseu care necunoscătorilor poate sa nu le spună nimic, celorlalți însă cu siguranță că le va tăia un pic respirația: Voineasa, Obîrșia Lotrului, vîrfurile Urdele, Păpușa și Cerbu (peste 2 500 m), Novaci și Polavragi.

Ar fi suficient să punem punct aici, convinși că orice arbitrii ar reține această performanță a îndrăzneților alpiniști vîlceni. Dar nu ne lasă inima să-ncheiem fără să cităm numai cîteva fraze din jurnalul acestei expediții, pe cît de grea, pe atît de interesantă:

«Dimineață. Ne punem rucsacurile în spate și... pornim. Azi avem de străbătut 33 de kilometri pînă la cabana Rînca. Am încercat să scurtăm puțin din traseu mergînd pe cărările ciobănești. După două ore de mers, deodată, din senin parcă, începe o ploaie torențială însoțită de un vînt puternic...»

«...Din șeaua Ștefanul (1915 m), șoseaua alpină se îndreaptă spre sud, urcînd Cărbunele. Vîntul puternic ne oprea în loc tăindu-ne răsuflarea. Fulgii de zăpadă ne biciuiau fața. Cu tot frigul ne bucuram din toată inima că am avut un asemenea prilej rar, să vedem cum ninge în iulie...»

«...Vîrful Dengherul era în fața noastră. Urcam din greu. Trecuse ora prînzului, dar nimeni nu se gîndea la mîncare. Doar din cînd în cînd luam cîte o bucățică de zahăr și-o felie de lămîie. Dar abia le puteam ține în mîinile înghețate...»

Și să mai zică cineva că numai la Polul Nord expediționarii pot realiza performanțe spectaculoase!...

Așadar, munților, văilor, pădurilor, stîncilor, distanțelor, plecați-vă puțin frunțile în fața acestor expediționari!. Ei n-au mai mult de 14 ani, dar s-au dovedit în fața voastră la fel de rezistenți (și fizic, și moral), de agili și inteligenți, de curajoși și temeinic pregătiți ca și cei mai veritabili sportivi. Zadarnic i-ați întîmpinat voi, uneori, cu ploaie, vînt și ceață, cu zăpadă și frig. Ei au învins totuși. E adevărat, performanțele lor sportive n-au fost și nici nu vor fi omologate. Dar nu asta are importanță. Important e altceva: că ele au fost realizate și că există.

CONSTANTIN DIACONU

P.S.

E de prisos să vă mai explicăm fiecare fotografie în parte. Privindu-le, vă veți da seama că numai niște adevărați sportivi puteau să apară pe peliculă în asemenea situații și-ntr-un asemenea cadru geografic.

ȘOIMII CARPAȚILOR

11

Scenariu: PETRE GHELMEZ Desene: POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
CODRUȚ ȘI AVIATORUL NEGRESCU S-AU STRECURAT ÎN TABĂRA HITLERISTĂ, ÎNCERCÎND SĂ PUNĂ MÎNA PE HARTA ÎN CARE ERA ÎNSEMNAT DRUMUL RETRAGERII COLOANEI INAMICE. ACUM CODRUȚ SE AFLĂ FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU MAIORUL HITLERIST.

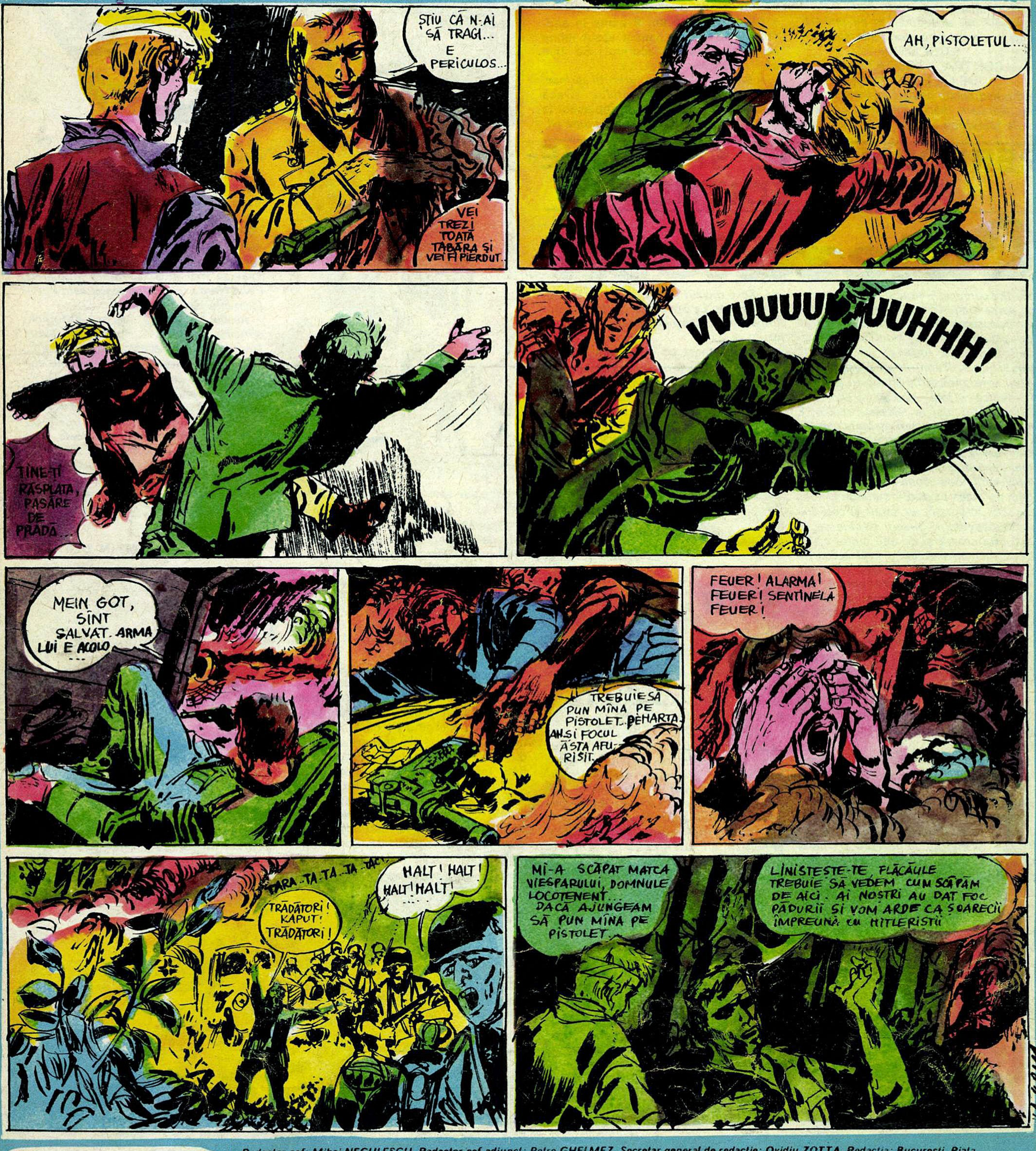
ȘTIU CĂ N-AI SĂ TRAGI... E PERICULOS...
VEI TREZI TOATĂ TABĂRA ȘI VEI FI PIERDUT.
AH, PISTOLETUL...
ȚINE-ȚI RĂSPLATA, PASĂRE DE PRADĂ...
VVUUUUUUUHHH!
MEIN GOT, SÎNT SALVAT. ARMA LUI E ACOLO...
TREBUIE SĂ PUN MÎNA PE PISTOLET... PE HARTA. AH, ȘI FOCUL ĂSTA AFURISIT...
FEUER! ALARMA! FEUER! SENTINELĂ FEUER!
TARA-TA-TA-TA-TAC
HALT! HALT! HALT! HALT!
TRĂDĂTORI! KAPUT! TRĂDĂTORI!
MI-A SCĂPAT MATCA VIESPARULUI, DOMNULE LOCOTENENT... DACĂ AJUNGEAM SĂ PUN MÎNA PE PISTOLET...
LINIȘTEȘTE-TE, FLĂCĂULE TREBUIE SĂ VEDEM CUM SCĂPĂM DE AICI. AI NOȘTRI AU DAT FOC PĂDURII ȘI VOM ARDE CA ȘOARECII ÎMPREUNĂ CU HITLERIȘTII

Cutezătorii 40

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr.1 telefon 176010 Administrația: Editura Scînteia, București, Piața Scînteii nr.1 telefon 176010 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.
Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033 1 leu